

خارجیه نظارتی

۱۹۱۳ تاریخچه درسمادته امضا اولتان

دولت علیه - ایران

حدود پروتقولی

ترجمه سی

درسمادت

مطبعه عثمانیه

۱۳۳۰

کتابخانه
جمهوری
جمهوری

چاپ نخستین ماهی ۱۹۱۳ تاریخچه دوسمادته امضا اولگان

دولت علیه - ایران

تحدید حدود پروتقولی

ترجمه

دوسمادت

مطبعه عثمانیه

۱۳۳۰

خواجه نصیر نظامی

۳۷ تشرین ثانی ۱۹۱۳ تاریخچه درسعادته امضا اولتان

دولت علیه - ایران

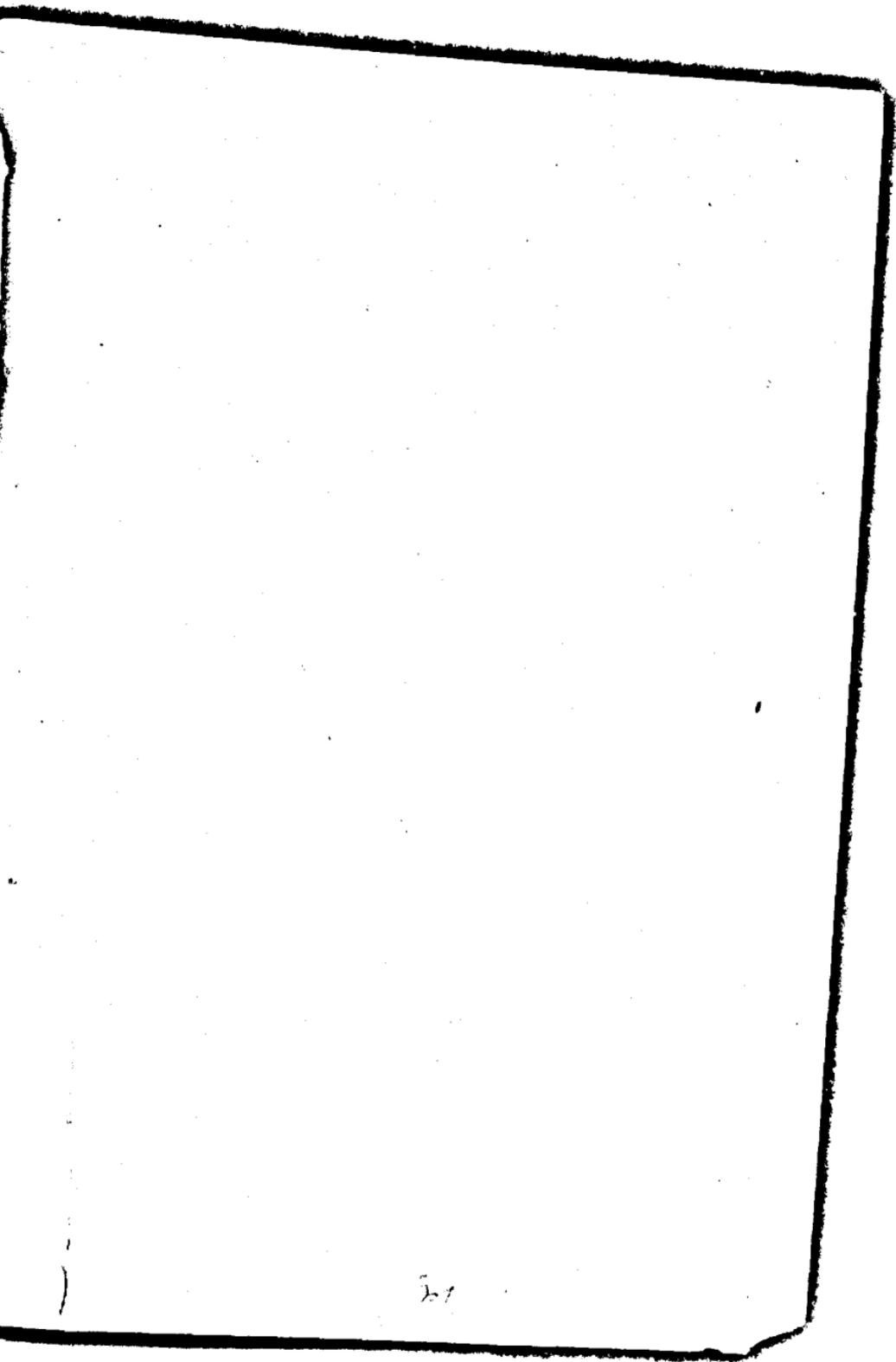
تحدید حدود پروتقولی

ترجمه

درسعادت

مطبعه عثمانیه

۱۳۳۰

27

۳۷ تشرین ثانی ۱۹۱۳ تاریخچه درسمادته امضا اولتان

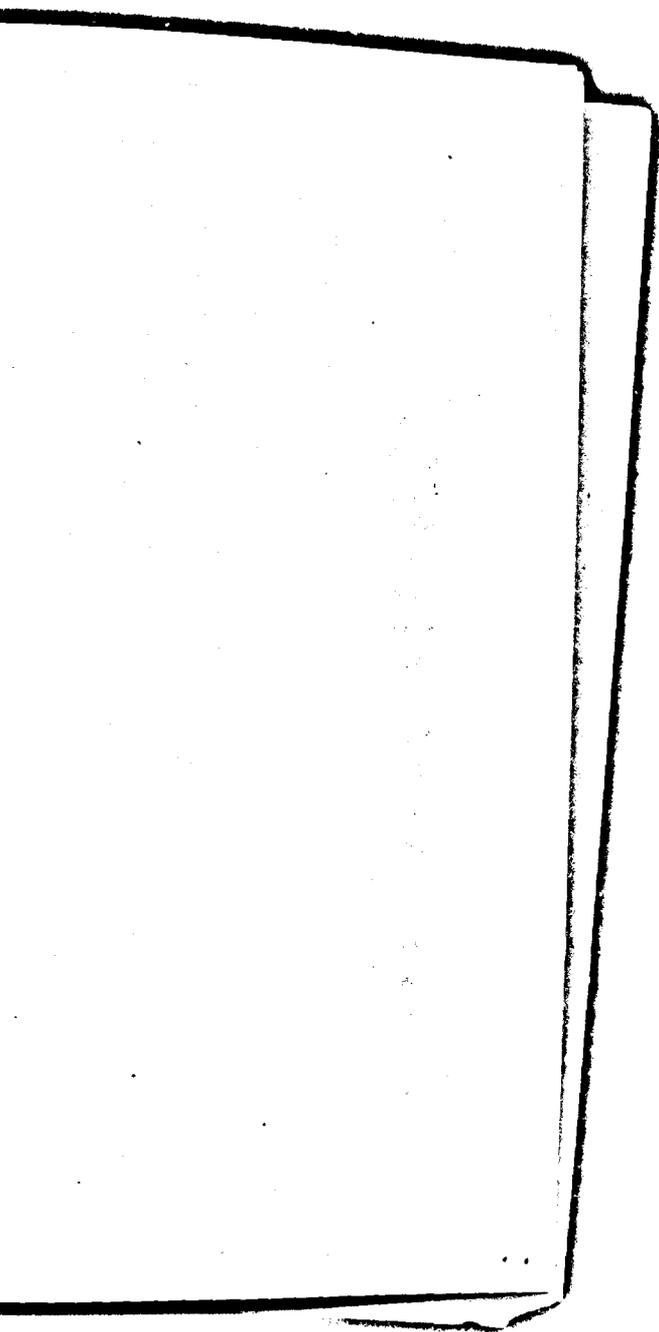
دولت علیه - ایران

تحدید حدود پروتقولی

ترجمه سی

محررین امضا صدر اعظم و خارجیه ناظری فخامتو دولتو برانس سید حلیم پاشا حضرتلری ایله انکلترونک نزد سلطنت سینه ده کی فوق الماده و مرخص بیوک ایلیجیسی اصلتو سیر « لونی ماللت » نزد سلطنت سینه ده کی ایران فوق الماده و مرخص بیوک ایلیجیسی دولتو میرزا محمود خان قاجار احتشام السلطنه ، روسیه نیک نزد سلطنت سینه ده کی فوق الماده و مرخص بیوک ایلیجیسی اصلتو موسیو « دو کیرس » حضراتی کنندی حکومت متبوعه لری یتنده عقد اولتان (دولت علیه - ایران) حدودینه متعاقب مقاوله نامه بی اشبو پروتقوله درج ایتک مقصدیه عقد اجتماع ایتشلر وینلرنده اجراسنه ایتدار اولتان مذاکرات اخیره نیک بوکونه قدر اولان صورت جریاتی یکدن کوزدن کیره نیک ایشه مباشرت ایتشلردر (دولت علیه - ایران) تحدید حدودینه متعلق مذاکراتک اساسلری قرارلاشد برقم اوزره طهرانده سفارت عثمانیه ایله ایران امور خارجیه ناظری یتنده وضع امضا اولتان پروتقوله برنجی ماده سنده مصرح مختلط قومیسون اون سکر اجتماع عقد ایتش و بواجتماعک برنجیسی ۱۶ مارت و سوکنجیسی ۲۲ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخچه وقوعبولشدر .

درسمادته کی روسیه سفارتی ۲۲ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخچه خارجه نظارت جلیه سنه ارسال ایتش اولدینی ۲۶۴ نومرولو نوطه ده « حکومت ابراطوره ۱۸۴۸ تاریخلو استاتوتونک اعاده تأسیسی تأکید ایدن ارضروم معاهده نامه سی احکام صریحه سنک بلا امهال موقع اجرایه وضعی لزومی نه قدر مصرا نه تأکید ایله صریحه بجا اولدینی فکر و اعتقادنده در « مألده اداره کلام ایتش و عینی زمانده حدودک معاهدات مرعبه احکامنه موافق اوله رق کذر کاهنی بر تفصیل مین بولان برخطره بی حکومت عثمانیه به تبلیغ و ایصال ایتلدر .

حکومت نمایه اشبو توطه به جواناً ارسال ابتدیی کی ۱۹۱۳ مارت تاریخو
 و ۱۷ نومرولو برمدگرده هاب عالی روسیه حکومتیه لولان مناسبات صدیه سنده
 هرکونه اسباب اختلاف برطرف ایدرک حکومت مشارالیهجه اظهار اولان آرزویه
 نشانن اینک آرزو سنده بولندری و دیگر طرفدن بوخصوصه دائر بین الدولیین
 موجود لولان اختلافله ایران حکومته قشوق حسن نیتی تمایله اراؤه و اثبات اینک
 ایستدکی جهته (دولت علیه - ایران) حدودینک (سرحد - بولاق) دن (۱۰) به
 یعنی ۳۶ کیلومی عرض درجاسی خط شتوازیسی ارتفاعه قدر اولان قسم شالیسینک
 تعدادی ایلیون روسیه سفارتک داراللیان توطه سیه خط سنده ذکر اولان کدرکاهه
 بیان موافقته قرار ویرمشدر ، مابده اداره کلام ایتمشدر .

مع مابیه حکومت نمایه روسیه سفارتک پاپ آغستوس ۹۱۲ تاریخو ۲۶۵
 نومرولو توطه سینه موقوف خطرده تکلیف اولان خط حدودجه بشن تدبیرات
 تکلیفند بولوش و بولدن مابده هه هه هه ، حدودینک و ضمیمی و حدودوک بوقسی
 سفنده حکومت ایزابله ایله قشوق وحق برائتلاف حصولی ایلیون قبول ایدیهلجه کی
 صورت تسویبی موضع برخطاری ، مذکر سینه ربط ایتمشدر . یونکا جوانیا روسیه
 سفارتو ارسال ابتدیی کی ۲۹ مارت ۱۹۱۳ تاریخو و ۷۸ نومرولو توطه و حکومت
 نمایه تک اضرطوم معاهده نامیه یار اولان ۱۸۵۸ تاریخو معاهده کابنک ۳ کیلومی
 مابده تک پاپ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخو و ۲۶۵ نومرولو توطه سینه و تمهید اولان
 مضمون و مذهبون قشوق و صریحی (آرارات - دن) قسمتک تجدیدیه اساس اولوق
 طابقی و سفندکی بیلاقی سنده انعقاد ایشش و جانب باب عالی دن تکلیف اولان
 تدبیرات کتجه (آگری جایی) مستلسی سفنده رفید احرازدی در میان ایشکله برابر
 پاپ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخو توطه سینه تبیین اولان خطلجه برکونه تدبیرات اجرا
 اولماسی آرزوی ناقدر تا کیه ایشه بجا اوله جانی بیان ایشش و (دهاب) مستلسی
 ایلیون وجود سفنده ایروود برتکلیف سرده مطالعات اینک حقن محافظه ایله برابر
 آتیه حدودار اوزرنده انتظام و آسایشک محافظه سنی درجه کفیده تبیین ایدر کی
 کوردینکی مباحثو پروژسینک بحث مجموعه سفندکی فکر و مطالعه سنی در میان
 ایتمشدر .

تاریخ ۱۹۱۳ تاریخه روسیه و انگلزه سفارتلری فحاشلوق دوللو پرسش

سید علی پاشا حاضر تریه متحد اعال برتوطه ارسال ایتمشدر و بونوطه به (دهاب) ک
 و پروا جه تک جنبوده کانی حواله سینک تجدید حدودی سفندکی قنده نظری عملاً
 احتوا ایزان برخطاری به ربط ایتمشدر .

اشبو نامی "مهرانی متعلق بر طرفدن موسیو دو و کرس" ایله سیر و جرارد
 لاوره و دیگر طرفدن مجود شوک پاشا آرسنده مذاکرات و مکاتله کتجه بدلمش
 و پرومذاکرات و مکاتله کتجه سیه روسیه سفیر تک ۶ حوزران ۱۹۱۳ تاریخه ذات
 ساس" صادر تپاشری امضا ایدرکی برخطاری و دو اب عالی ک روسیه سفارته کوردینکی
 ۹ تیر ۱۹۱۳ تاریخو و ۹۵ نومرولو توطه ایله انگلزه سفارته کوردینکی
 ۱۲ کوز ۱۹۱۳ تاریخو توطه سینه و تمهید ایتمشدر .

ایران ایله دولت عالی آرسندکی خط حدود جنبونک کدر کاهه دائر ۶۹
 کوز ۱۹۱۳ تاریخه کوردینه سیر "دوار غربی" ایله ایتلو دوللو سنی پاشا
 حضرتلری ایتمشدر بره بیاتنامه ایضا اولمشد .

مؤخرآ روسیه سفارت (منهای - ایران) حدودیه متعلق مهرات و هه هه هه
 وضع اولان تجدید حدود اساساتی تالیماً ذکر و اثبات اینک ایستمش و بونفنده
 منی باب عالی پاپ آغستوس ۱۹۱۳ تاریخو و ۱۶۶ نومرولو برتوطه ارسال
 ایتمشدر منی تاریخه انگلزه سفارتو جایاننده باب عالی سنده اعال برتوطه
 کوردینکله .

باب عالی اشبو توطه ۲۳ ایلول ۱۹۱۳ تاریخو و ۱۱۳ نومرولو سنده
 اعال مذکر لریه جواب ویرمشدر .
 سالف الذکر مذاکرات اوزرنیه روسیه ، انگلزه و ایران دولوت بله مرخصلری
 مواد آیینی پشورک متعلق قرار لاشدر بر مشرد .

ایران ایله تانک نمایه آرسندکی حدودک بروجه آل تبیین و تجدید اولمشه
 قرار ویرمشدر :

شهادتک حدود بیوک آقوات ایله کوچک آقوات آرسندکی نیه اوزرنده کانی

حکومت عثمانیه اشبو نوطه به جواباً ارسال ابتدییکی ۲۸
و ۴۷ نومرولو بر مذکرده باب عالی روسیه حکومتیه اولاً
هرگونه اسباب اختلافی بر طرف ایدرک حکومت مشارالیه
مماشات ایتمک آرزوسنده بوئیدی و دیگر طرفدن بوخص
موجود اولان اختلافده ایران حکومت قارشو حسن نیتی تم
ایستدیگی جهتله (دولت علیه - ایران) حدودینک (سردار
یعنی ۳۶ نجی عرض درجه سی خط متوازیسی ارتفاعنه قدر
تجدیدی ایچون روسیه سفارتنک مارالیمان نوطه سیله مخطرهنه
بیان موافقته قرار ویرمشدر « مآلنده اداره کلام ایتمشدر
مع مایه حکومت عثمانیه روسیه سفارتنک ۲۸ آغستوس
نومرولو نوطه منه مزوف مخطرده تکلیف اولتان خط
تکلیفنده بولنیش و بوندن ماعدا « ذهاب » حدودینک وضع
حقیقده حکومت ایرانیه ایله قطعی و محق برائتلاف حصولی !
صورت تسویه بی موضح بر مخطرهنه « مذکرهنه ربط ایلیش
سفارقی ارسال ابتدییکی ۲۸ بیان ۲۸ ۱۹۱۳ تاریخلو و ۷۸ نومر
عثمانیه نک از ضرور معاهده نامه سیله یاد اولتان ۱۸۴۸ تاریخلو
ماده سنک ۲۸ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخلو و ۲۶۴ نومرولو نو
مضمون و مفهوم قطعی و صریحی (آرارات - بانه) قسه نیک
طانیدینی « حقیقده کی بیاتای سند اتحاد ایتمش و جانب بار
تعدیلاته کلنجه (اکری جای) مسئله سی حقیقده بر قید احتراز
۲۸ آغستوس ۱۹۱۲ تاریخلو نوطه سنده تعیین اولتان خط
اولنماسی لزومی نه قدر تأکید ایتمه بجا اوله جفتی بیان ایله
ایچون بو حدود حقیقده ایبروده بر تفصیل سرد مطالعات ایتم
« آتیا حدودلر اوزرنده انتظام و آسایشک محافظه سی درجا
کوردیدیگی عثمانلو پروژه سنک هیئت مجموعه سی حقیقده کی قه
ایلمشدر .

۲۰ تریسان ۳
۱۹۱۳ تاریخلیه روسیه وانکلتره سفارتلری

(سرداب - بولاق) ك فرسند بولان مائتو - روس حدودنيك ۲۷ نومرو ايله مرغم
 انترتغن بدأ ايدمك ويده تياردن كيمك جنوبه طوغروبنيك (داميا) واديس
 ايله (صوبخ) تام محل و (پوك) طائفك جنوبدن تيارن ايدن (بارم - قلا)
 سوزلي طيفمسي ايران جهته برافره بده حدود (بولاق باشي) تام محل ايراده
 برافره بولماي خنومسي تيا ۴۴ دنجه ۲۲ دوقه طول درجه سنده ۳۹ درجه
 ۲۸ دوقه عرض درجه سنده بولان ك مرغم تيارن داما تليب ايدمك سنكره
 (بارم - قلا) نك جوت غرپينه ايرلان مصافكي غرب جهتلردن طولاشدوق
 (ساري - سو) صوبى كبر و كچه - باران (تام عثمانى) كوي ايله اوزكان (تام
 ايران) كوي آرمندن مرور ايدر و (اوزكان) ك فرسند ك تيهك اوسته جيقوق
 سارلق ، زنه اول ، كبر ، كليم ، قاق با ، كوك - خزينه و دوو - جى تيارى
 ايله انترت اولان خط تقسيم مياهي تليب ايلر .

(دو جى) دن سكره خط حدود تحديد حدود قومبوسولوي جانلندن استاتوقوه
 تويقتا تيارن واران اوله جق اولان عهد - (آكرى - چاي) واديسني كيمك و
 (نادر) و (پشتو) قيرلرني ايراده برافره جقدر . قزلب - قلا (بالاسور) قريه سنك
 جهت عايدني قريه مذكوره نك موقع جغرافيسني تدقيق ايدمك سنكره . تعين
 اولمق و بو عهدني تقسيم مياهك قريه سطح مالى دولت عليه و شرق سطح
 مالى ايراده عايد اوله جقدر .

حدودك كدرك قلمبسي (قزلب - قلا) قريندن كبر و ايزيد سنجاقني وان
 ولايه رط ايلان طرفيك برقمسني اراضني عتبايه خارجه برافرهني قديرده
 شولسي مقررده ك حكومت ايرانيه عسكار و مسكرني قاهلاري مستا اولق اوزده
 دولت عليه پوستسي ايله بوطن و انايى تجارنيك بوات بو قسمندن سرمسي
 مرورينه مسافه ايله كيمك .

بده حدود يه آي لدر ك خط تقسيم مياهك تيارى اوزرينه جيقا جقدر .
 قزلب ايزت ، ساري جن ، دودانو ، فر - بورغا ، ايراده عايد آزي -
 چايه و (دولت عليه عايد) جاي كول حوضلاري آرمندن ك تيه اولد - سلطانى ،
 دشياك ، آخوردوق ايله كورا ارمندن ك تيه ، پورا - بگزامان ، جوري - مانجن ،
 حضر - ايله اديستان (ساري قانس) پروقولى ديزلان ۱۱ نوز ۱۸۸۰ تاريخلو

پروقولى (قسطر) حقتده (كادليك) قريسي دولت عليه و يه چك درازى ، قاراييل
 (حاراييل) قريلرني ايله جايك و باهامه ريق قريلرني ايراده قاجاق سوزده تطبيق
 اوله جقدر .

حدود (مير - عمر) تيارلرني تليب ايدرك (سوراوه) طائفه جيقه جق و
 (خاينبا) ي دولت عليه جهته برافرهني بوروش - خوران كيدى ، و حاراول
 طاي ايله يله قوشني تال ، ساربول ، غولاي ، كبر ، برقايد ، پرى - خان
 اسكندر ، اون و قوطول موقتلردن لشك ايدن خط تقسيم مياهدن كيمك كيمك
 ايرغاولارني دولت عليه و سارنيق و سوز قريلرني ايراده قار حدود (قوتول) ك
 مئاي جنوب سندن (چهاك) تام ايران قريه سنك غرپنده كات اولان تيه كبر
 و ساري - ايدوست - تيارلرني تقيب ايدرك ، زونت ، طائفك تيهه و اصل اولور .
 حدود «زونت» طاقندن ايتياراً ايراده عايد اولان ترجمه ، دشت و وجود

ناجهلرني ايله دولت عليه عايد حكارى سنجاقني و ايل الموص سووه - شيشالي
 جيل حدودى ، جيل - بربر ، قونار قوز ، غازي بك آوج ماي - عهلاه ،
 تيارى و يشار ايله دالابريك غرپندك طاقنر آرمسنده كان خط تقسيم مياهي
 تليب ايدر و بده (واديس) دالابريك جنوبه و كبرده طائفك شرقده كان اولان
 غربر نام ديكره آب سر غربر چايك سئيريه داخل اولورني حلاه اووشسو
 جهتنن اوزده كوله جران ايدن حوضني ايران جهته برافرهني (كله - شين
 كيديه مئاي اولور . كوشنيك) ك جنوبده حدود (بازده) كول ، كشر قسده و سيزده
 جنوب غرپسنده كان) ، چوسى - كالي ، واديس داخل اولورني حلاه «لاون»

حوضمسي ايران جهته ، و دواهدز ، سوزلرني دولت عليه جهته برافره و سيباد
 - كوه ، ، زده - كول ، ، بوز ، ، بازين ، ، سر - شوله ، كوي
 - خواجه ايراهيم تيارلرني كيديلردن مرور ايدر و اوردان ايتياراً ، قانديل ،

مئسسه ، جيسمسي جنوبه طوغرى لطيفده دوام ايدرك كياونك جهت ييتدمك
 قوزلرني بولان ، بوردالان ، ، حضراوا ، ، و طلعمان ، چابري حوضلرني
 ايران جهته برافره شولسي مقررده ك ، قير ، ، و لاون ، سئيرلردن ك
 دارالبيان و ايلرده موسم صيق امرار ايتيكي ايتبار ايتش اولان ترك قبالي عييله
 ساقى وجهه م عايدن استناديه دوام ايدم مكلرد .

(سردار - بولاق) ك قریبندە بولغان عثمانلو - روس حدودىنىڭ
اشارىتىدىن بىدا ايدىمچك و بىدە تېلردن كچەرك جنوبه طوغروا
ايله (صرىخ) نام محلى و (ايوبك) طاغنىڭ جنوبىدىن نىمىدا
صولىرى طبقەسى ايران جەھتدە پراقر بىدە حدود (بولاق
پراقر بولمىشەى جنوبيسى قريبا ۴۴ درجه ۲۲ دقيقه طول در
۲۸ دقيقه عرض درجه سنده بولان لك مرتفع تېهه دائما
(بارم - قاي) نك جهت غربىسە بايىلان بطاقتى غرب چ
(صارى - صو) صوبى كچر و كېردە - باران (نام عثمانلى)
ايران كوي آرمىدىن مرور ايدر و (ازركان) ك غرىبندە كى
صارانلى ، زتە اولى ، كېر - كلېم ، قانلى بابا ، كوك - خز
ايه اشارت اولان خط تقسيم مياھى تعقيب ايلر .

(دو جى) دن سكرە خط حدود تحديد حدود قومىسيو
توفيقا تعيين وارانە اولنە جق اولان محلە (اكرى - چاى)
(نادو) و (تىقنو) قريه لىرى ايراندە پراقر جقدر . قزىل - قاي
جهت ئاندىتى قريه مذكوره نك موقع جغرافىسى تدقيق ايد
اولنە جق و بومحلە كى تقسيم مياھك غرب سطح مائلى دولر
مائلى ايرانە عائد اولە جقدر .

حدودك كذركاھ قطعىسى (قزىل - قاي) قزىلدىن كچن
ولايتە ربط ايلان طريقك برقسمنى اراضى عثمانىە خارج
شوراسى مقرر دركە حكومت ايرانىە عساكر و عسكرى قافلەر
دولت عليه بوستەسى ايله يولچى واشياى تجارەتە نك بولك
مرورينە مساعده ايله چكدر .

بىدە حدود پتە آنى الذكر خط تقسيم مياھك تېلرى
قزىل زيارت ، صارى چن ، دومانلو ، قرە - بورظا ، ا
چاى و (دولت عليه عائد) جىللى كول حوضەلرى آرمىدىن
رمشان ، آخوردق ايله ناورا ارمىدىن كى تپە ، پورا - بكترا
حضر - بابا ، ادرىشار ، (صارى قاش) پروتقولى دىنلان ۸

خط حدود (بر - کله - کاین) تپه‌ها و اصل اوشجه (زوی - بلوزان) ایله (ایمن) کیکدی اوزینه کیر و پورد - مردان - کورسی قریندن (وزه) هر یق مرور ایدر .

تجدید حدود قومیسولی استاتوقو اساس عویبته توفیقاً و شنبه و تریه سن جهت عاشری حلقه بیان فکر و معالجه ایله جکدر .

حدود (پورد - مردان) دز سوکره (نوقا - کلا - قیر) (پورد - مردان) (پرد اوز اوتاق) سلسله لری (قانی - زوسن) کیکدی اوزینه بیچاره ویده (لایق

پور کرد (دو نوری) ایله (خال احمد) کیکدن (تپه - ساوس) ک منهای جویبندن منتهی خط تقسیم میاهی لعقب ایله یوسورکه حدود (دولت علییه

یانه) ، قاندول ، قرسی ایله (ایزانه غله) ، کس - کسروا و و مازنیوازه قریاری ازم ندن مرور ایدر و کایو (زاب صغیر) نهری جیرانه و اصل اولور .

چودره کایو ، جیرانه و اصل اولوقدن سوکره ساحل یینی (آلان - عیم) ایدر جهنده و نهر مذکورک ساحل ییشاری دولت علییه جهنده برانه قی پونهری

منبع جهته طوغری لعقب ایله حدود (کسایو نهرینک جهت یسارده رفوق اولان) ، کیکرس ، نهرینک منتهیه و اصل اوشجه یوسولک جیرانه منبع جهته

طوغری تکرار چیلاروق ، آوت و ، کپور و و ، قریاری ایله قرای سارون ایدر جهنده و آلاک ساوت ، سنجایی دولت علییه جهنده برانقر جهنده و یو

چاتقنک منهای جنوب غریبندره ، کیکرس ، سوئی ترک ایدر و و کیکرس نهرینک جنوبه ویلان ، سوکره ، سلسله نیک منهای شال غریبندره چیتاروق سوکره و

تپه لری کیر و سوول و و شیزو سکاگ ، سنجاقلیری دولت علییه جهنده برانقر حدود تقریباً ۵۹ چو عرض درجاس اوزونده بوتان ، سوکره ، قغلا

رصدینده و اصل اولوقده ، چابار - آو ، قرسی جهته کیکرک بوغریبک جهت ییشاری قبول اوشان استاتوقو اساساً توفیقاً تجدید حدود قومیسولی حالتدن

فراموشلریجه چقدر بده خط حدود ایزانه غله اولان (یاق) قناسی ایله دولت علییه غله بوتان قرطبه : قناسی آرمندگی حدودی تشکیل ایدن تلاش ، رودی

کرتلی ، پشت - حاقانل ، یوسودرا ، پازانل و سی - قانی طاغاری سلسله اوزینه چیتار و یونکن سوکره (تووس - شووان) کیکدینه و اصل اولور اوزین

یته خط تقسیم میاهی لعقب ایدرک جنوبیه و یدره غریبه دوزر و دولت علییه غله طریمطول و قناسی ایزانه غله ، مه مردوان و قناسدن ترقیق ایدن و وول -

غوزا ، ، پشت شهیدان ، ، هزار سال ، ، بالی - قدر ، ، کله - سلاکت و کوه کوسه رشتا تپه لری کیر . اوران حدود ، شلیل آله ، چایی جیراسی

، چایی قرطبه ، ایله قغلا تپه لری قدر منصب جهته طوغری لعقب ایدر بده شومول ایزمانی ، ییلو - سوکا ، دن تکرار بو نهر ، چیتار و ، کانی - کایو

- سار و ، کالی - بیان ، کیکرکدن بلرور غایا ، چیتان ، (و یا چاقان) نامه معروف اولان ، سوورین ، کیکدینه و اصل اولور ، کورومان ، سلسله

جیبسی شال غری - جنوب شرقی استقامت طوغری ایزانه قی بده دولت علییه غله شهر زور قناسی ایله ایران ییتده حدود تشکیل ایدر حدود (قغلا آل و ک

جنوب شرقیستده و ، شهر کورومان ، ک شال غریبندره کانی) ، کایو ، طاقنه و اصل اوشجه جیب تپه لری دده - ووی ، واریسک شالده کانی اولان جهت

غریبگی شعبه سن قدر تقسیم دوام ایدر و ، خان - کره ملا و و ، تووسود ، قرسی ایران جهنده برانقر .

حدودک ، شیروان ، قدر اولان قسم منجایی ایچون سوورن فوق العاده اولوق قومیسولی ۱۸۵۸ سنسدن ۱۹۰۵ سنست قدر اوراچه حصوله کله ییش اولان تپه لری نظر اعتبار آله قی اراضی تجدید ایدر جکدر .

، شیروان ، ک جنوبنده حدود ، چایی - زغان ، ک منسی قریندن ایشلا قی ، بزلک ، (یزول) طاقندن کیر و ، چایی - زر رشق ، سویشه ایز و یدره

، بند - یلو ، دن نیغان ایدرک منحد خریطیه نظر آ ، پشت - ک روا ، (ارضوالد) کانی الان نهر ایله سالف الذکر سو ارمندگی خط تقسیم میاهی

لعقب ایدرک (بند چانو) ملک زروسته چیتار . حدود ، یلو ، (یلو) تپه لری لعقب ایدرک کنکره ، درنده هول ،

(در بند حدود) کیکدینه و اصل اوشجه ، زینکته ، (آب یاساب) نهری جیراسی ، مامیشان ، قرسکک منصب جهنده کانی اولان و ، شوهری ، نیمه ک یقین

بوتان قطعه (راسد قناسی) قدر لعقب ایدر حدود بو تپه اوزینه چیتاقین و یدره ، تپه قو ، و ، سر قاقه ، اووماری سوورنی تقسیم ایدن تپه لری زوروزارکدن

خط حدود (سر — کله — کلین) تپه‌سنة و اصل
ایله (بامین) کجیدی اوزرینه کچر وه بورد — بردان
هری مرور ایدر .

تحدید حدود قوم‌سیونی استاتوقو اساس عمومی
جهت عایدتی حقیقه بیان فکر و مطالعه ایله جکدر .
حدود (بورد — بردان) دن سوکوره (نوقا — با
(برد ابوالفتح) سلسله‌لری و (قانی — رهن) کجیدی
په کرد (دونلاری) ، ایله (خان احمد) کچیدن و
جنوب‌سندن متشکل خط تقسیم میاهی تعقیب ایلر بوص
عائد) « قاندول » قریه‌سی ایله (ابرانه عائد) « کش
قریه‌لری ازه سندن مرور ایدر و کپالو (زاب صغیر)
حدود « کپالو » مجراسته واصل اولدقندن سوکوره سا
ایران جهته و نهر مذکورک ساحل یسارخی دولت‌ع
منبع جهته طوغری تعقیب ایلر حدود (کپالو نهر
ایولان) « کپه‌رسن » نهرینک منصبه واصل اولنجه بو
طوغری تکرار چیقارمه رقی « آلوت » و « کپه‌رو » ،
ایران جهته وه آلاقی ماووت « سنجانچی دولت‌ع
طاغنک منهای جنوب غرب‌سنده « کپه‌رسن » سویخی تر
جنوبه بایلان « سورکو » سلسله‌سک منهای شمال
تپه‌لرندن کچر و « سیوهل » وه شیوه‌سکال « سنجانقلر
حدود تقریباً ۴۹ ۳۵ عرض درج‌سی اوزرینه
رسدینه واصل اولدقده « چاببار — آو » قریه‌سی جن
عایدتی قبول اولسان استاتوقو اساسنه توفیقاً تحدید
قورالاشدیریه جقدر بده خط حدود ابرانه عائد اوللا
علیه‌به عائد بولان قزلبه : قضاسی آرهنده کی حدود
کپیل ، پشت — هانه‌نزال ، دو — به‌را ، پارائال و —
اوزرینه چیقار و بوندن سوکوره (نوو — خووآن) —

و بسده ، خولی - باغان ، ، جیل علی ک ، ، بندر جوق چرمیک ، ، سفله ، ،
 و ، از نکه دان ، سلسله لر ندن کیمرک ، ، هاوروز ، ، طاققریگ ، ، منهای نیالیس ،
 قلدوشونده کان اولان ، نسکی - حمام ، یکیدنده کی قطعیه واسل اولور بوران
 سکره حدود ، کوردو ، ، نهری جیراسی یونامده کی قریبه قدر نقیب ایدمکدر
 ، کوردو ، ، قریمنک جهت عاشرین سکمنسک تاچینی اسانه توفیقاً تحدید حدود
 قومیسونی حایندن قرار لاشدیر یقه بقدر ، اوردان سکره حدود ، کوردو ،
 و ، قوش - قوردوق ، ، قریه نری آرمسنده کی یولدن و بسده ، کینتقا ، ، و ، آقطاق ،
 جیلاری ذوقلاری یوسندن کیر و بسده ، قلغ - سیزی ، ، ایراده بره نری ، ، قانیز ،
 عتالو قره قوخلامنه قدر جنوبه طوغرو کیدر اوردان ، اولد ، ، سوی جیراسی
 ، کیلان ، ، سوی ایه قلغه لاقلیسک منصب جهته طوغرو چرلرک مسامت بند
 مسافهنده کان قطعیه قدر نقیب ایله یول قوتلندن اعتباراً حدود عمود شوک اپنا
 مرحوم ایه قرار لاشدیر بلان و روسیه سفارتک - آقسنوس سنه ۱۹۱۳ تاریخ
 نوملته مربوط خریطه اوزردن ، عملاً کوسز بلان کدکاه منلیاً ، کسب عثمانی
 طولاشرقی ، ، نفت - سوینه واسل اولور ، ، نفت مقاطعه سی ، ، تی دولت علیه
 برانیر اوردان سکره خط حدود (قنت درسی) تی نقیب ایدک (نصر شیرین)
 طرفتک اشیسو سوی قطع ایندیکی قطعیه واسل اولور و بسده (جیل حرن
 سلسله سنک اناسندن یولان) ، و اربشد ، ، قونورج ، ، کشتوان ، ، و جیل -
 کاردین ، ، طاقنری برنجیه دوام ایله .

تحدید حدود قومیسونی جینگر (سومار) سوزلیک علاقه دار طرفلر پشده
 تقیسی ایچون بر مناقه خصوصه تنظیم ایدمکدر حدود حق اپنا حضرت قریه
 سیر ، ادوار غریه ، پشده اولدورده فی ۲۹ تموز سنه تاریخده تنظیم اولان
 بیاتنامه کوسز بلان کدکاهک قطع نیالیس (شیب) ایه ، مندی ، آرمسنده کی
 قسی هنوز اطرافلر بر سورنده تدقیق و تذکر ایدمیش اولدینی جهته حمرین
 اعضا حدودک اشو قسمنک قیمنی تحدید قومیسوننه برالیر .

، هاوروز ، ، قطعه سنندن دکره قدر اولان تحدید حدودکلاجه خط حدود
 ، خود الدول ، ، ک ، خود المظیع ، ، دن آیرلینی ، ، ام شیر ، ، تام عجلان با اید

، ام شیر ، ، خورالحرن ، ، ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ ، ، ایم عرض درجه سنده کان ، پشمن ک
 ۹ میل شیاک غربیسنده (خود المظیع) ایه برلندیکی قطعهک شرقده کاشدو
 ، ام شیر ، ، دن اعتباراً خط حدود جنوب قریزه طوغرو توجه ایدر ، ، عظیم ،
 نامه دخی مسروف اولدو ، شیب ، ، ک برار شیاک غربیسنده کان یولان اولوق
 برکوتک منهای جنوبیسنه ۲۵ و ۲۶ طول درجه سنه واسل اولور یولقلندن اعتباراً
 خط حدود ، ایم عرض درجه سنه قدر بمطابقل برانجه جنوبه دوغرو دوام ایدوک
 یوراسی ، ، گوشک بصره ، ، مونسی عتالو اراضیسنده براتقیق سورنده یوموقک
 شیاک شرقیسنده برقطعیه قدر شرقه طوغرو طوغریه نقیب ایدر .

یولقلندن سکره خط حدود ، نهر دچی ، ، ایه ، نهر ابو العریبه ، آرمسنده
 کان برقلنده ، ، خان ، ، قاله قدر جنوبه کیدر ، ، خان ، ، قانک ، نهر کارابنه ،
 منعبده شط العرب الحساق ایندیکی قطعیه قدر یولقلک خط جبهه وسیعیسی
 نقیب ایله .

یولقلندن اعتباراً حدود خط العرب جیراسی دکره قدر ایدر نهر ایه نهر دکی
 آثار کافسی آی الذکر شرایط واستقا آن ایه تحت حاکمیت عتاییده برالیر :

۸۰ ، (۱) عهه اطلسی واثبو اظه ایه شط العربک ساحل یساری (ایرانه
 مآذ آبادان ساحل) آرمسنده یولان ایکی اظه (۲) شطابنانه علاوه آرمسنده کی
 دوت اظه و سکوچی اوکندکان اولوب جهسی آبدان امه سنک توابندن یولان
 ایکی اظه (۳) ایوم موجود اولان و ایلود موجود اولیویده لشکل ایدیه جه
 وسوارک جذر حالدو ، یولدیجی زمان (نهر کارابنه) تک منصب جهته طوغرو
 آبدان امه سنه و ایران طوبراقه انسال پیدا ایدمک اولان هر اظه جقی
 ایرانه مآذو .

(۱) عمره یکی ایوال ایه مرسی قارون نهرینک شط العرب ایه برلندیکی
 قطعهک منبع و منصب جهنارده ارضروم معاهده نامه نه توفیقاً ایزانک تحت حکمنده
 یولقلده دوام ایدمک و بوجیهت حکومت عتاییه سنک نهرک یوقسنی اسنمه
 خصوصه کی حقی اسنساط ایدیه کی کی ایزانک حکم و قونوی نهرک مرسی
 خارجده قالان انصانه شامل اولیو یه بقدر .

وبعدہ « خولی - باغان » ، « جبل علی بک » ، « بندرجوق چرمیک » و « ازنگه ران » سلسلہ لریدن کچہرک « قاراویز » طاغلرینک . منہای قارشوسندہ کائن اولان « تنکی - حمام » یکیدندہ کی نقطہ یہ اصل او صکرہ حدود « کورہ تو » نہری مجراسنی ہونامدہ کی قریہ قدر تعقیب « کورہ تو » قریہ سنک جهت ٹانڈیتی سکنہ سنک تابعیتی اسانہ توفیقاً قومیسونی طابندن قرارلاشدیریلہ بقدر . اورادن صکرہ حدود و « قوش - قورہق » قریہ لری آرسندہ کی بولدن وبعدہ « کیشقا » و جبللری ذروہ لری بویندن سکرہ وبعدہ « قلغہ - سبزی » ابراندہ برقرہ قرہ عثمانلو قرہ غولخانہ سنہ قدر جنوبہ طوغرو کیدر اورادن « الوند » صو « کیلان » صوبی ایلہ نقطہ تلاقیسک منصب چہتہ طوغرو برچاریک ، مسافہ سندہ کائن نقطہ یہ قدر تعقیب ایلر بو نقطہ دن اعتباراً حدود محمود مرحوم ایلہ قرارلاشدیریلان و روسیہ سفارتنک $\frac{18}{11}$ - آگستوس سنہ ۱۳ نوطہ سنہ صربو ط خریطہ اوزرندہ مجملاً کوستریلان گذرکاهی تمقیماً « آبہ طولاشہرق » نفت - صوبہ اصل اولور و « نفت مقاطعہ سی » فی دہ براقبر اورادن صکرہ خط حدود (نفت درہ سی) فی تعقیب ایدرک (قہ طریقتک اشسبو صوبی قطع ایتدیکی نقطہ یہ اصل اولور وبعدہ) سلسلہ سنک اقسامندن بولان) « واربلند » ، « قوتہ ریغ - کلہ شوان » : کہ رہی ، طاغلری بو نتیجہ دوام ایلر .

تحدید حدود قومیسونی جنیکر (صومار) صولرینک علاقہ دار ط تقسیبی ایچون برمقاولہ مخصوصہ تنظیم ایدہ جکدر حدودک حتی پاشا سیر « ادوار غرہی » پتندہ لوندردہ فی ۲۹ تموز سنہ تاریخندہ آ بیاننامہ دہ کوستریلان گذرکاهک نقطہ شمالیسی (شعیب) ایلہ « مندلی » قسمی هنوز اطرافلی برصورتدہ تدقیق و تذکر ایدلہ مش اولدینی جب امضا حدودک اشبو قسمنک تمینتی تحدید قومیسونہ براقبرلر .

« ہاویزہ » قطعہ سندن دکزہ قدر اولان تحدید حدودہ کلنچہ « خورالدول » ک « خورالظیم » دن ابرلدینی « ام بشیر » نام مجلد

(c) خط التریك ایران ساحل اوزبکده سید ماضی اجراسی خصوصتده موجود اولان حقوق و اصول و عاداته هیچ برقیصه ایران اولیجهتی و ساحله گهی سوزک جنوری حالدده ساحل ایله برلتمهتک اولان قراری دخی احتوا ایله یجکدر .

(d) دولت علیهتک حکم و تقووی ایران ساحلتک مد و قوتندن و یا دیگر اسباب بارضندن کانی موقعت سو آتنده قالیجهتک اولان اقسامه شامل اولمیهتی کی ایراکت حکم و تقووی دخی جدر حالدده سوزک سلطع طیبجستی آتدوق موقعت و یا قضاوت بیدناه بیلهتیق اولان اراضیه شامل اولمیه جقدر .

(e) حمزه شیخی اراضی غنابهتکی حقوق تصرفیستندن قوانین غنابهیه توفیقاً استفاده دوام ایله یجکدر .

ایشو بیاننامهده تأسیس و تعیین اولسان خط حدود موقوف خریطه اوزبکده شرح ایله کوشمیشدور .

حدودک سالف الذکر کدرکدهده تفصیل اولتایان اقسامی ارضیوم معاهدهنامهستک چ نخی مایسی امکانه توفیقاً استاتوقو اساسی اوزبکده تعیین قلمه جقدر .

- ۲ -

خط حدود دولت حکومت قومیسر ایزدن مرکب اولان تحدید حدود قومیسوی مرعیه عطارنده تعیین و نشارت اولمیه جقدر .

مرکز حکومت ایشو قومیسوندور . قومیسر ایله رفومیسر ماضوی بولدر برهتیق و قومیسر ماضوی ایممال حالدده قومیسوندور . قومیسرک برینه قائم اولمیه جقدر .

- ۳ -

تحدید حدود قومیسوی عهدسته توریج ایدیش اولان وظیفهتک ایشاندور : اولاً ایشو پروتوقول امکانه کانیاً ایشو پروتوقوله مربوط بولان تحدید حدود قومیسونتک . بظانمانه داخلجسی . نه توفیق حرکت مجبور اولمیه جقدر .

- ۴ -

حدودک غلان و یا غلان قسمتک کدرکده حقدده قومیسویکجه اختلاف افکار و قوی حالدده غنایی و ایران قومیسراری گندی قضاوتی حای اولمیهتی برقلدکده تحریر ایدورک بوی فرقی سکر سانت طرفد روس و انگلیز قومیسرارینه توریج ایله یجکدر و ایشو قومیسرل صورت خصوصتده عقد ایجاب ایدورک مسائل متنازع مفا حقدده امدای حکم و قرار ایله یجکدر و قرار ایشو غنایی و ایران قومیسرارینه بیدرره یجکدر . بوقرار ایجاب عمریتک سببمانسته درج ایله یجکده و حکومت ارضتک جهتجه جموری الاجرا عد اولمیه جقدر .

- ۵ -

حدودک برقیسی تحدید ایدیلر ایدیش بوقسم صورت قطعیوه تعیین ایدیش عد اولمیهتی و آلاخره تحقیق و یا تصحیح اولمیه جقدر .

- ۶ -

عمیقان تحدیدیه ایلر و کجه حکومت غنابهیه ایله ایران حکومتی حدود اوزبکده فرمهورر تأسیس ایقت حقی حائر اولمیه جقدر .

- ۷ -

شورای مازندرانکه حکومت ایرانیه بایاندن ۲۸ مایس ۱۹۰۱ و ۹ مایس ۱۹۰۹ کارملو مفاوضانه ایله « ویشام قوشن داری » . امضا اولسان و ایوم (ایشو پروتوقول) (a) اشارتی مفاوضهده « مفاوضانه » ده یله اولسان (مفاوضانه) نامه مذکورکده ۹ نخی مایسی امکانه توفیقاً مرکزی کوشمیشدور . و یجکدر خاوروز ده بولسان « غلغو - برشیدن - و ل ک فوجیان ایشد » قومبایسی طرفندن ایشوغلان ایشو پروتوقول ایله « a » اشارتی مفاوضتک امکانه و ججه ایران بایاندن دولت غنابهیه دور و فرغ اولسان ارضتک هر طرفه کایه مرعی و جاری اولمیه جقدر .

(c) شط العربك ایران ساحلی اوزرنده صید ماهی اجراسی خصوص
موجود اولان حقوق و اصول و عاداته هیچ برقیصه ایراث اولتیجق و مسا
کلهسی سولرك جذری حالده ساحل ايله برلشمجك اولان قره لری دخی ا
ایله جقدر .

(d) دولت علیه نك حکم و قوؤدی ایران ساحلتك مد وقوعندن و یا د
اسباب عارضه دن ناشی موقه" سو آئنده قاله ایله جك اولان اقسامنه شامل اوله میه
کی ایرانك حکم و قوؤدی دخی جذر حالده سولرك سطح طیبیسی آشرق مر
و یا فضا، میدانه چیقجق اولان اراضیه شامل اوله میه جقدر .

(e) محمره شیخی اراضی عنایه ده کی حقوق تصرفه سندن قوانین عنایه
تویفاً استفاده به دوام ایله جقدر .
اشبو بیانامه ده تأسیس و تسمین اولسان خط حدود ملذوف خریطه اوزر
سرخ ایله کوسرلمشدر .

حدودك سالف الذکر گذرکاهده تفصیل اولنیان اقسامی ارضروم معاهده نامه
۳ نخی ماده سی احکامنه تویفاً استاتوقو اساسی اوزرینه تسمین قلمه جقدر .

خط حدود درت حکومت قومیسر لرندن مرکب اولان تحدید حدود قومیسر
مصرفیه محفلرنده تسمین و اشارت اوله جقدر .
هر بر حکومت اشبو قومیسر ونده بر قومیسر ایله بر قومیسر معاوی بوتلدیره .
وقومیسر معاوی ایجابی حالده قومیسر ونده قومیسرک برینه قائم اوله جقدر .

تحدید حدود قومیسر ونی عهده سنه تودیع ابدلی اولان وظیفه نك ایضاً
اولا اشبو بروقول احکامنه
ثانیاً اشبو بروقوله مربوط بولنان تحدید حدود قومیسر ونك « نظام
داخلیسی » نه توفیق حرکت مجبور اوله جقدر .

حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتی قومیسویون طرفدن تنظیم اولان تجدید حدود خریطه سنک ورده قومیسویونک نظامنامه واخلایسنک ۱۵ نخی نامده سنده صرح بیانده ترجمسنک صورتلرندن حدود اوزرنده کی مأمورینه مقدار کالی توزیع ایده جنکرده مع ماینه شورایی مقرردرکه بالکنز فرانسزجه مندر و معمولیه اوله جقدر .

۸ . اشاراتی ملاوق

عثمانی - ایران تجدید حدود قومیسویون نظامنامه داخلیدیر

- ۱ -

موقع غالبی نه اولورسه اولدون دوت قومیسر کلاماً عین ماقوق و امتیازاتی حاز اوله بقدر در .

قومیسویونک اجتهاتت قومیسر طرفدن بلساویه ریاست ایده جنکر کرک قومیسر مساواترنسک کندی یشلرجه کی مناسبه و کرک عین وظایف ایجا ایلکنده اولان قومیسویونک اعضای سائرس بیتدکی مناسبه مسالوات کاله وائر عین برسیب تطبیق ایده جنکر .

- ۲ -

۱۸۷۰ - ۱۸۹۹ ده حکومت عثمانیه ایله ایران حکومته تبلیغ اولان متجدد خریطه سنک نسخه اصلیه صحیفه سی تجدید حدود ایلیون طوبوغرا اوقاجه اساس الحاق اوله جقدر .

- ۳ -

برخسکلی وادیرک برسیب ظهوری قدر برده قومیسویون اعضاسندن هر بری قومیسویونده وکالت معاولی حاضرلر بره بیجهت و پوجانده معاون موسی الیه وکالت ایلکنده اولدی قومیسویون اعضاسندن برینک حازر بولدی هنی خلوقک کاهسنی حاز اوله جقدر .

قومیسویونک لسان رسمی فرانسزجه اوله جقدر .

قومیسویون عیارلرجه اجرا اولان عملیات تجدیدیه تک تالیفی تطبیق ایلیون هتده ورقمه ویاضا لایزوم ده ازلده اجتهات ایده جنکر .

هر اجتهاتده بر خط ورفقی طوبیجق و بو خط ورفقی اجتهات آیتک بدایتده قرانت ایده جنک و قومیسویون اعضاسنجه عل الاصول تصدیق اولدقدن صوکره آنتر طرفدن انصافه جقدر انبوسیط ورفقاری کرک حدود انشازلرندن هر بری وکرک حدود عقده لمرضات منصفی احتوا ایده جنکر .

خط حدود صورت قطعیجه قرار لاشه برقیقه قومیسویون انصافی طرفدن صح کشیده ایده جنک اولان متجدد خریطه اوزرنده بیدر ی اراشه ایده جنکر .

- ۶ -

قومیسویون خط ورفقاری تک تحریر و تنظیمه و قومیسویونک تودیشی موافق کوردیجی وظایف سائرنک ایفاسنه مأمور ایده جنک اولان قلمک وخطای حقده تزیینات و تداریک لازمی اجرا ایله جنک و تم ارکانی قومیسویونک اجتهاتنده حاضر بوله جقدر .

- ۷ -

خط ورفقاری تک صورتلری قومیسویون انصافی طرفدن وقت مناسبه حکومت متبوعه لریته تبلیغ ایده جنکر .

- ۸ -

تأسیس وانشا ایده جنک حدود انشازلرنک مابقی قومیسویون طرفدن

- ۱۴ -

- ۸ -

حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتی قومیسسیون طرفندن
حدود خریطه سنک و پرده قومیسسیونک نظامنامه داخایسنک
مصرح بیاننامه ترجمه سنک صورتلرندن حدود اوزرنده کی
توزیع ایده جکدرر مع مایه شوراسی مقرر در که یالکز فرانسه
اوله جقدر .

« A » اشارتلی ملنوف

عثمانلی - ایران تحدید حدود قومیسسیون نظامنامه داخلید

- ۱ -

موقع ذاتیری نه اولورسه اولسون درت قومیسر تماماً
حاضر اوله جقدر در .

قومیسسیونک اجتماعنه قومیسر طرفندن بالنسوا به ریاسته
قومیسر معاونلرینک کندی ینلرنده کی مناسبانده و کرک عین
اولان قومیسسیونلرک اعضای سائرسی یننده کی مناسبانده مساوا
برنسب تطبیق ایدیله جکدر .

- ۲ -

۱۸۷۰ - ۱۸۶۹ ده حکومت عثمانیه ایله ایران حکومته
خریطه سنک نسخه اصلیه صحیحه سی تحدید حدود ایچون طوبوخ
اوله جقدر .

- ۳ -

برخسته لق و یادیکر بر سبب ظهوری تقدیرنده قومیسسیون
قومیسسیونده و کله معاوتی حاضرلندیره بیه جک و بو حالده معا
ایلیکده اولدینی قومیسسیون اعضاسندن برینک حاضر بولدینی حه
اوله جقدر .

قرارداد بر طبق و بونترک تأسیس و التماسی ایچون اختیار اوله حق مصارف حکومت عنایه ایه ایران حکومتی طرفدن مانعاً در نموده ایدیه جکدر مصارف التماسی هر منزل ایچون نومیسون طرفدن تقریبی اولوق همین ایدیه جکد و همین اولان مبلغ بالآخره حکومت عنایه ایه ایران حکومتک نومیسوندهکی اعضای طرفدن مانعاً نایه لغتوق عطاؤ زنجی مانده مصرح نالی نومیسونترک تعین و مراقبتهای مختلفه صرف ایدیه جکدر نومیسون مصارف و التماسی ایکی حکومت بنده صورت قطعاًه توزی ایچون بر حساب طوطه جقدر .

نومیسون حدود انشازاترک و ضمیمی صورت قطعاًه همین ایدیه جکد بونترک التماسی نظارت ایچون برکالی نومیسون تشکیل ایدیه جکدر کرک بونالی نومیسون اعضای کرک نومیسون مأمورینی میاندن آغاب ایلکک اوژره لایق ایکی انسان مرک اوله حق و نالی نومیسون طرفدن کندی و عاقبتی حتمه تنظیم ایدیه جک مامل برضمانه سرعت تکله ایه نومیسونه انصا ایدیه جکدر .
بر اوچر نومیسونک ضمیمه سه درج اوله جقدر نالی نومیسون و نالی اولوق تشکیل ایدیه جکدر .

نومیسون حکومت لریمک هیش عمومی حالتده اجتاح ایدیه جک اولان درت اعضای طرفدن و عاقبتی تصور و تصدیق ایلدک قید احترازیلی مختلفه اولوق لای الحاحیه شرایط آغاه دازه سنده صورت مخصوصاًه بر طاق نالی نومیسونترک تشکیل ایدیه جکدر .

نومیسون اعضا سنده کندی معیت مأمورینترک تریدی مرفیق کوردنیک تقدرده اعضای سه کوره حکومت عنایه جکد و ایه ایران حکومتک نومیسوندهکی اعضا سندن بری حکومت محلی زنده لایقیت لازمه اجرائی در نموده ایدیه جکدر .

نومیسون اعضا سندن هرری مبتدعهکی آموطیه برانگه حدوددن سر بیسته کیه جکدر .

نومیسون تبدیل مکالمه نایه خصوصاً مانعاً قرار لشهره جقدر مع سابقه نومیسون اعضا سندن هرری ممکن اولدی قدر نومیسونک حرکاته امتثال ایلدک شرطیه کندی اقامته مخصوص اولان محل آغاب ایدیه جکدر .

نومیسون اموال حوائیه مستلک انبیا دن و اسیباب سارمندن طولانی حدودک برقیسنتک تعدیدی مونا آشیر ایلدک حتی سارک اوله حق و بری ایدیه جکدر فرار آکرت آرا ایه آغاز ایدیه جکدر .

نومیسون وظائفک تباریه آکالی مانعاب اعضا سندن کفایتی طرفدن انصا اولان ایکنجه مانده مذکور خریصه سودلاری سرعت تکله ایه توبه و انصاف و روجه آتی توزیع ایدیه جکدر :

نومیسونده مأمور بونترک ان حکومتلرین هرریه در صورت طهرالدهکی دولت عنایه سابقی ایه روسیه و انگلزه سفیرلرین هرریه در صورت در ساحتدهکی انگلزه ایران روسیه سفیرلرین در صورت .

نومیسون اعضای طرفدن حدود نایه مار الذکر خریصه درت دوک انصا اولمه بار عینی زمانده حدودک مصللاً لغرضی مین بریسانده و حق اعطای ایدیه جکد و اشیر لغرضه نومیسونک ضمیمه لایق مانده لغرضه جرقه نالی ایدیه جکد و درت نومیسونک اعضا سندن عتوی بوله جقدر .

فرا لا شدیرله جق و بونلرک تأسیس و انشاسی ایچون اختیار اوله جق
حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتی طرفندن مناصفه درعهده ایدیه جکدر
انشائی هر منزل ایچون قومیسون طرفندن تقریبی اوله رق تعیین ایدیه جلا
اولان مبلغ بالآخره حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتک قومیسونده کی
طرفندن مناصفه تأدیبه نله رق طقوزنجی ماده ده مصرح تالی قومیسونلر
و مراقب لری تحته صرف ایدیه جکدر قومیسون مصارف واقعه تک ایکی
پشده صورت قطعیه تویزی ایچون بر حساب طوته جقدر .

قومیسون حدود اشارت لری تک وضیتی صورت قطعیه ده تعیین ایدیه
انشاسه نظارت ایچون بر تالی قومیسون تشکیل ایدیه جکدر کرک بوتالی ق
اعضاسی و کرک قومیسون مأمورنی میانندن انتخاب ایدیه اوزره لا
اعضادن مرکب اوله جق و تالی قومیسون طرفندن کندی وظائفی حق
ایدیه جک منصل برضبطنامه سرعت ممکنه ایله قومیسونه اعطا ایدیه جک
بودا پور قومیسونک ضبطنامه سنه درج اوله جقدر تالی قومیسون
اوله رق تشکیل ایدیه بیله جکدر .

قومیسون حکومت اربنه تک هیئت عمومی حائده اجتماع ایدیه
درت اعضاسی طرفندن وظائفی تصویب و تصدیق ایدیه قید احتیاطیه
اوله رق لدی الحاجه شرائط آغه دائره سنده صورت مخصوصه ده بر
قومیسونلر تشکیل ایدیه بیله جکدر .

قومیسون اعضاسی کندی معیت مأمور لری تک تزیدی مراقب
قدیرده اقتضای حاله کوره حکومت عثمانیه تک و یا ایران حکومتک قومیسون
اعضاسندن بری حکومت محلیه نزدیکه تشببات لازمه اجراسی درعهده ایلی

B. اشارتی ملقوف

حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتی ۲۸ مارس ۹۰۱ (۹ سفر ۱۳۱۹) تاریخلی
مقاله نامه موجبیجه ایران حکومتی طرفدن «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده
نام قومیانیه اعطا اولان امتیازدن متولد حقوق و تعهدات مختلفه تک ایران حکومتی
چایندن حکومت عثمانیه دور و فراغ ایدیش اولان اراضیده محافظه و تسمای
ایضای اساسی استکمال ارضویه شخصس بولند طرفدن خصوصت آیین
قرالندرمشدر :

(۵) حکومت عثمانیه دور و فراغ اولان اراضیده امتیازه بون قوت و مرعییه
محفوظ نظریه تقدیمی بیان ایدر مقاله نامه تک برخی مامس موجبیجه اعطا اولان
امتیاز ترک و فراغ ایدیلان اراضینک هر طرفه اشو امتیاز ایله آکتساب ایدیش
اولان حقوق دارمنده مطلق و مجرد برانحصار تشکیل ایلم هیچ برخصی و یا
هرهائی برشرک و یا خود حیمه «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده قومیانیه
سنگ حقوق و امتیازاتی اختلال و یا انصرار ایدمک ماهیتده برکونه امتیاز اعطا
اولمیشدر .

(۱) ایران حکومتی طرفدن «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده
قومیانیه مقاله نامه موجبیجه اعطا ایدیش اولان و یا ایوم مذکور قومیانیه
استاده ایدمک بولن حقوق و امتیازات و منافات و متعلق کاهسته دور
و فراغ اولان اراضیده حکومت عثمانیه طرفدن مقاله نامه استکماله نامیه موافق
برسورنده رعایت اولمیش و بونتر محافظه ایدمیشدر .

(۲) حکومت عثمانیه اشو ماممک (۱) و (۲) اشارتی قمرارنده ممدوح
اعمال مستتاً اولمیش حالده ایران حکومتی ایچون مقاله نامه موجبیجه محفوظ
و یا مکتسب اولان حقوق و امتیازات و منافات کاهسته دور و فراغ اولان اراضیده
مقاله نامه استکماله نامیه موافق برسورنده رعایت اولمیش و بونتر محافظه ایدمیشدر .

(۱) «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده قومیانیه مقاله نامه تک
اولمیش مامس موجبیجه ایران حکومتی مذکور مامده ممدوح ایکی قسم میلی
یعنی تماماً ۲۰۰.۰۰۰ انگلیز لیراسی ورده بشدری تماماً کسویه اولمش ۲۰.۰۰۰

انگلیز لیراسی قیمتده تحولات اعلا اییش اولمیشدن حکومت عثمانیه بولن
طولای مالد کر قومیانیه دن هیچ برشی طلب ایدمیشدر .

(۲) حکومت ایرانیه امتیازک دور و فراغ ایدیلان اراضیده ایشله شستدن
متحصل منافع حسیله «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده قومیانیه دن
مقاله نامه تک ۱۰ نخی مالدست قرضه اشیردسی موجبیجه هیچ بر مانع اخذ ایلتم
حقنی حائر اولمیشدر .

یوا: لندردن طولای قرضه مذکورده موجبیجه تأمین ایدمیشک اولان عاقدات
قومیانیه طرفدن حکومت عثمانیه اعطا ایدمیشک و ایران حکومت تک منافع
مذکورده دن طولای کرک قومیانیه دن کرک حکومت عثمانیه دن هیچ برشی مطالبه سی
اولمیشدر .

(۱) مقاله نامه تک (بورلر) فرشی حقدده کی ماداری استکماله نامیه
اجراسی تأمین شسته حکومت عثمانیه مذکور مالد کرک «نفلو - رشیه -» وول
قومیانینده قومیانیه اشو بری فرشیاتی دور و فراغ ایدیش اراضیده کاه
بترول طیفاتی مذکور قومیانیه عاقد امانه تک بصره کورفری طریقده اشراحتی
تسهیل ایچون خاصه تأمین ایدیش اولان برقلطیه ربه و الصاق ایدمک سورنده
اراضی عثمانیه داخلده اجرا ایلتمک حقی تأمین ایلتمکده اولمیش تصدیق ایلم
مالد کرک قرضه اشو معاهده نامه تک امضاسندن مکره سرعت شمه تک ایله حکومت
عثمانیه ایله «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده قومیانیه دن عاقد
اولمیش بر اشلافه تأمین ایدمیشدر .

(۲) حکومت عثمانیه معاهده نامه تک ۹ نخی مامس استکماله دور و فراغ
اولان اراضیده امتیازک ایشله سی ایچون استکماله مذکورده توفیقاً ایشله سی اولوق
یعنی برشرک تأسیس خصوصی ضمن ایشله سی و ایلروده بولم برشرک تشکیل
اولدیشی قدرده بوشرکت تک «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده قومیانیه تک
بالطه تعهداتیه تکلف و آنک کاه حقوق و امتیازاتدن مستکیده بوسورنده تماماً
مذکور قومیانیه برنه قائم اولمیش تصدیق ایلم .

(۱) حکومت عثمانیه ایله «نفلو - رشیه -» وول قومیانینده

۲. اشارتی ملقوف

حکومت عثمانیه ایله ایران حکومتی ۲۸ مایس ۹۰۱ (۹ صفر ،
مقاوله نامه موجبجه ایران حکومتی طرفدن «نه نفلو» - برشیه ن - و
نام قومانییه اعطا اولنان امتیازدن متولد حقوق وتمهدهات مختلفه نك
جانبندن حکومت عثمانیه دور و فراغ ایدلمش اولان اراضیده ۶
ایضای اسبابی استکمال اذوسیه متحسس بولندقلرتدن خصو
قرارلشدر مشارددر :

(a) حکومت عثمانیه دور و فراغ اولنان اراضیده امتیازه بتون ا
عفوظ نظریله باقدیننی بیان ایدر مقاوله نامه نك برنجی ماده سی موجب
امتیاز ترك و فراغ ایدیلان اراضینك هر طرفده اشبو امتیاز ایله آك
اولان حقوق دائره سنده مطلق و مجرد برانحصار تشکیل ایلمر هیچ
مراهانکی برشرکت و یا خود جمیته (نه نفلو - برشیه ن - و دل قومانی ا
سك حقوق و امتیازاتی اختلال و یا اضرار ایده چك ماهیتده بر ك
اولنیه جقدر .

(b) ایران حکومتی طرفدن (نه نفلو - برشیه ن - و دل و
قومانییه مقاوله نامه موجبجه اعطا ایدلمش اولان و یا ایوم مذك
استفاده ایدلمكده بولنان حقوق و امتیازات و معافیات و منافع سائر نه
و فراغ اولنان اراضیده حکومت عثمانیه طرفدن مقاوله نامه احكامت
برصورتده رعایت اوله حق و بونلر محافظه ایدیله جقدر .

(c) حکومت عثمانیه اشبو ماده نك (d) و (e) اشارتی فقر
احوال مستتا اولدینی حالده ایران حکومتی ایچون مقاوله نامه مو
و یا مكنتب اولان حقوق و امتیازات و منافك كاهه سندن دور و فراغ ا
مقاوله نامه احكامنه تمایله موافق برصورتده رعایت اوله حق و بونلر محافظه
(d) (نه نفلو - برشیه ن - و دل قومانی لیتد) قومانییه سی
اوتجی ماده سی موجبجه ایران حکومتته مذکور ماده ده مندرج ا
یعنی تقدأ ۳۰۰.۰۰۰ انگلیز لیرایی و برده بدللری تماماً تسویه اول

قومپایمی بنده نحدث ایدیه چک اولان هر هانکی را اختلاف و اوستکه در سعادته
هرری طرفیه همین ایدیه چک اولان ایکی حکمه ورده حکم اصوله مراجعت
ایمان اول بو حکم طرفدن همین اوله حق اولان اوچینجی بر حکمه حواله
قده چقدر حکم و ایشود بوئر بنده اتفاق حاصل اوله مدعی سورنده اوچینجی
حکم طرفدن امضا اوله حق اولان قرار قضی اوله چقدر .

(۱) ایران حکومتی (نه افلو - رشیه ن - وبل ایند قومپایمی) قومپایمک
بوده تک امکانی مقده موافقی استحصالی ایتمکی تمهید ایلر ایشو موافقت
حکومت عثمانیه نه کی بر اوسمه ایله تبلیغ ایدیه چکی کبازی ایلروده بالافاق
قرارلاند برله چقدر .

قومبانیسی بپنده نحدث ایدوبیله جک اولان هر هانکی بر اختلاف و یامسنله هریری طرفینجه تمین ایدوبیله جک اولان ایکی حکمه و برده حکم اصوله ایدوبدن اول بو حکملر طرفقدن تمین اوله جق اولان او چنبی برده قله جقدر حکملر و یا خود بونلر بپنده اتفاق حاصل اوله مدینی صورتنا حکم طرفقدن اعطا اوله جق اولان قرار قطعی اوله جقدر .

(i) ایران حکومتی (نه نفلو - برشین - و دل لیتد قومبانی) قومباده نك احکامی حقدنه موافقتی استحصالی ایتمکی تمهد ایلر اشبه حکومت عثمانیه نه کی بر واسطه ایله تبلیغ ایدوبیله جکی کیفیتی ایلرو قرارلاشد بریله جقدر .

(d) La " Anglo-Persian Oil Company Limited ", ayant versé au Gouvernement Impérial Persan conformément à l'Article 10 de la Convention les deux sommes y mentionnées, à savoir Lstg. 20,000 en espèce et Lstg. 20,000 en action entièrement libérées, la Sublime Porte ne pourra rien réclamer à la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", de ce chef.

(e) Le Gouvernement Impérial Persan n'aura droit à aucun versement de la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", en vertu de la dernière phrase de l'Article 10 de la Convention, du chef des bénéfices résultant de l'exploitation de la Concession dans les territoires transférés. La redevance à payer en vertu de cette phrase du chef de cette exploitation sera versée par la Compagnie au Gouvernement Impérial Ottoman, et le Gouvernement Impérial Persan n'aura rien à réclamer à la Compagnie ou à la Turquie du chef de ces bénéfices.

(f) Afin d'assurer l'exécution effective des Articles de la Convention relatifs à l'installation des " pipe-lines ", la Sublime Porte reconnaît que ces articles assurent à la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", le droit d'exécuter cette installation dans les territoires de la Turquie de façon à relier les gisements pétrolifères dans les territoires transférés avec un point proprement situé pour faciliter l'exportation par le Golfe Persique des produits de la Compagnie. Ce point sera déterminé par un accord à intervenir entre le Gouvernement Impérial Ottoman et la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", aussitôt que possible, après la signature du présent Traité.

(g) La Sublime Porte reconnaît que les dispositions de l'Article 9 de la Convention comportent la formation facultative, en conformité des stipulations de cet Article, d'une nouvelle Société, pour l'exploitation de la Concession dans les territoires transférés et que dans ce cas

de la création éventuelle de pareille société, celle-ci sera chargée de toutes obligations et jouira de tous les droits et privilèges de la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", à laquelle elle se trouvera ainsi pleinement et entièrement substituée.

(h) Tout différent ou question, de quelque nature que ce soit, qui pourrait surgir entre le Gouvernement Impérial Ottoman et la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", sera soumis à deux arbitres à Constantinople, dont l'un sera nommé par chacune des parties, et à un tiers arbitre qui sera désigné par les arbitres avant de procéder à l'arbitrage. La décision des arbitres ou, dans le cas où ces derniers ne tomberaient pas d'accord, celle du tiers arbitre sera concluante.

(i) Le Gouvernement Impérial Persan se charge d'obtenir l'adhésion de la " Anglo-Persian Oil Company Limited ", aux dispositions de cet article. Le moyen de signifier cette adhésion à la Sublime Porte sera arrêté ultérieurement de commun accord.

(Signés) :

SALIB HALIL

LOUIS MALLEY

IBRAHIM SALIBAT MAHMOUD

MICHEL DE GIENS

elle de pareille société, celle-ci sera obligée et jouira de tous les droits de l'Anglo-Persian Oil Company Limited. Elle se trouvera ainsi pleinement et légalement représentée.

En cas de question, de quelque nature qu'elle soit, pourrait surgir entre le Gouvernement Persan et la Anglo-Persian Oil Company Limited, il sera nommé à deux arbitres à Constantinople, un par chacune des parties, et à un troisième arbitre désigné par les arbitres avant de commencer leur mission. La décision des arbitres ou, dans le cas où ils ne tomberaient pas d'accord, celle du Gouvernement Persan sera concluante.

Le Gouvernement Impérial Persan se charge d'obtenir de la Anglo-Persian Oil Company Limited l'adhésion de cet article. Le moyen de communication à la Sublime Porte sera arrêté d'un commun accord.

(Signés) :

SAÏD HALIM

LOUIS MALLET

IHTICHAMUSSALTANAT MAHMOUD

MICHEL DE GIERS

mun accord. Chaque Commissaire pourra cependant choisir l'emplacement de son propre camp, à condition toutefois de se conformer autant que possible aux mouvements de la Commission.

XIII

La Commission aura le droit d'ajourner temporairement la délimitation d'une partie de la frontière pour des raisons de climat ou autres. La décision à cet effet sera prise à la majorité des voix.

XIV

Aussitôt que possible après l'achèvement final des travaux de la Commission des copies de la carte mentionnée dans l'Article II signées par tous les Commissaires, seront préparées et distribuées comme suit : à chacun des Gouvernements représentés à la Commission, une copie ; à l'Ambassadeur de Turquie et aux Ministres de Russie et d'Angleterre à Téhéran, une copie à chacun ; aux Ambassadeurs de la Grande-Bretagne, de Perse et de Russie à Constantinople une copie à chacun.

XV

En fournissant aux quatre Puissances la carte de la frontière susmentionnée, les Commissaires soumettront en même temps une déclaration donnant une description détaillée de la frontière ; cette description suivra textuellement celle des procès-verbaux de la Commission et portera les signatures des quatre Commissaires.

ANNEXE * B.

Le Gouvernement Impérial Ottoman et le Gouvernement de Sa Majesté Impériale le Schah de Perse désireux de pourvoir au maintien de l'exécution intégrale dans les territoires transférés par la Perse à la Turquie des divers droits et obligations créés par la Concession octroyée à la Anglo-Persian-Oil Company Limited par le Gouvernement Impérial Persan en vertu de la Convention du 28 Mai 1901 (le 9 Sefer 1319 de l'Hégire), sont convenus de ce qui suit :

(a) La Sublime Porte déclare reconnaître la Concession comme maintenue en pleine force et validité dans les territoires transférés et que la Concession, accordée par l'Article I de la Convention, constitue un monopole absolu et dans la limite des droits acquis par la concession exclusive dans toute l'étendue des territoires transférés ; aucune concession de même nature propre à léser ou porter préjudice aux droits et privilèges de la * Anglo-Persian Oil Company Limited, ne sera octroyée à quelque individu, société ou Association que ce soit.

(b) Tous les droits, privilèges, franchises et autres avantages accordés à la * Anglo-Persian Oil Company Limited, par le Gouvernement Impérial en vertu de la Convention ou dont celle-ci jouit actuellement lui seront respectés et maintenus par la Sublime Porte dans les territoires transférés en stricte conformité des dispositions de la Convention.

(c) Sauf les cas prévus aux alinéa (d) et (e) du présent article le Gouvernement Impérial Ottoman jouira dans les territoires transférés en stricte conformité des dispositions de la Convention de tous les droits, privilèges et avantages réservés ou acquis au Gouvernement Impérial Persan en vertu de la Convention.

ANNEXE " B "

Gouvernement Impérial Ottoman et le Gouverne-
ment de Sa Majesté Impériale le Schah de Perse dési-
rent le pourvoir au maintien de l'exécution intégrale
des territoires transférés par la Perse à la Turquie
et des droits et obligations créés par la Concession
accordée à la Anglo-Persian-Oil Company Limited par
le Gouvernement Impérial Persan en vertu de la Con-
vention du 28 Mai 1901 (le 9 Séfer 1319 de l'Hégire),
convenus de ce qui suit :

La Sublime Porte déclare reconnaître la Conces-
sion comme maintenue en pleine force et validité dans
les territoires transférés et que la Concession, accordée
par l'Article I de la Convention, constitue un monopole
et dans la limite des droits acquis par la conces-
sion et dans toute l'étendue des territoires transfé-
rés aucune concession de même nature propre à léser
ou porter préjudice aux droits et privilèges de la " An-
glo-Persian Oil Company Limited " ne sera octroyée à
un individu, société ou Association que ce soit.

Tous les droits, privilèges, franchises et autres
avantages accordés à la " Anglo-Persian Oil Company
Limited " par le Gouvernement Impérial en vertu de la
Convention ou dont celle-ci jouit actuellement lui seront
maintenus et par la Sublime Porte dans les
dispositions transférées en stricte conformité des dispositions
de la Convention.

Sauf les cas prévus aux alinéa (d) et (e) du pré-
sent article le Gouvernement Impérial Ottoman jouira
dans les territoires transférés en stricte conformité des
dispositions de la Convention de tous les droits, privi-
lèges et avantages réservés ou acquis au Gouvernement
Impérial Persan en vertu de la Convention.

plus souvent en cas de nécessité, pour constater les résultats des travaux de délimitation exécutés sur les lieux.

Il sera tenu un procès-verbal de chaque séance. Ce procès-verbal sera lu au début de la séance suivante et après avoir été dûment approuvé par les Commissaires sera signé par eux. Ces procès-verbaux contiendront la description détaillée de chaque borne ainsi que de la frontière.

La ligne frontière, au fur et à mesure qu'elle sera définitivement arrêtée, sera tracée sur la carte identique qui sera parafée par chacun des Commissaires.

VI

La Commission fera les arrangements nécessaires pour les travaux du secrétariat qui sera chargé de la rédaction des procès-verbaux et de tout autre travail que la Commission trouvera utile de lui confier. Les membres du secrétariat assisteront aux réunions de la Commission.

VII

Copies des procès-verbaux seront transmises en temps utile par les Commissaires à leurs Gouvernements respectifs.

VIII

Le caractère des bornes à ériger sera arrêté par la Commission; les frais de leur érection seront à la charge des Gouvernements Ottoman et Persan par moitié. Les frais de construction seront approximativement fixés pour chaque étape par la Commission; la somme désignée sera ensuite versée par moitié par les Commissaires Ottomans et Persans et sera dépensée sous le contrôle des sous-commissions prévues dans l'Article IX. La Commis-

sion tiendra une comptabilité en vue de la répartition finale des frais entre les deux Gouvernements.

IX

Au fur et à mesure de la fixation définitive de la position des bornes, la Commission nommera une sous-Commission pour en surveiller l'érection. Cette sous-Commission sera composée des deux membres au moins pris soit parmi les Commissaires soit parmi les membres du personnel. La sous-Commission soumettra à la Commission un compte-rendu détaillé de son travail aussitôt que faire se pourra.

Ce rapport sera inséré aux procès-verbaux de la Commission.

La sous-Commission pourra être nommée à titre permanent.

X

En cas de besoin d'autres sous-Commissions spéciales pourront être formées par la Commission dans les conditions susmentionnées et sous la réserve de l'approbation de leur travail par les quatre Commissaires en séance plénière.

XI

Dans les cas où les Commissaires jugeront utile de renforcer leurs escortes personnelles, le Commissaire Ottoman ou Persan, selon le cas, se chargera de faire les démarches nécessaires auprès de l'Autorité locale.

Chaque Commissaire, avec son escorte personnelle, aura libre passage de la frontière.

XII

La Commission réglera ses déplacements d'un com-

stabilité en vue de la répartition
des deux Gouvernements.

IX

re de la fixation définitive de la
la Commission nommera une sous-
surveiller l'érection. Cette sous-
posée des deux membres au moins
Commissaires soit parmi les membres
s-Commission soumettra à la Com-
du détaillé de son travail aussitôt

inséré aux procès-verbaux de la
on pourra être nommée à titre

X

d'autres sous-Commissions spéciales
par la Commission dans les con-
s et sous la réserve de l'appro-
par les quatre Commissaires en

XI

es Commissaires jugeront utile de
es personnelles, le Commissaire Ot-
on le cas, se chargera de faire les
auprès de l'Autorité locale.
ire, avec son escorte personnelle,
la frontière.

XII

glera ses déplacements d'un com-

tation, les Gouvernements Ottoman et Persan auront le droit d'établir des Postes sur la frontière.

VII

Il est entendu que la Concession octroyée par la Convention du 28 Mai 1901 (le 9 Sefer, 1319 de l'Hégire) par le Gouvernement de Sa Majesté Impériale le Schah de Perse à William Knox d'Arcy et actuellement exploitée, en conformité des dispositions de l'Article 9 de la dite Convention, par la "Anglo-Persian Oil Company Limited", ayant son siège principal à Winchester House, Londres, (Convention ci-après désignée "la Convention", dans l'annexe "B" du présent protocole) reste en pleine force et vigueur dans toute l'étendue des territoires transférés par la Perse à la Turquie en vertu des dispositions du présent protocole et de son annexe "B".

VIII

Les Gouvernements Ottoman et Persan distribueront parmi leurs fonctionnaires sur la frontière un nombre suffisant de copie de la carte de délimitation élaborée par la Commission, ainsi que de traductions de la Déclaration prévue dans l'article XV du Règlement Intérieur de la Commission. Il est cependant entendu que seul le texte français fera foi.

(Signés):

SÂID HALID
LOUIS MAILLET
BEHZADUNNISALTARAI MAHRROUD
MICHEL DE GIERS

ANNEXE "A"

Règlement de la Commission de Délimitation de la frontière Turco-Persane.

I

Les quatre Commissaires jouiront exactement des mêmes droits et de mêmes prérogatives, quel que soit leur rang personnel.

Les Commissaires présideront à tour de rôle les séances de la Commission.

Le même principe de parfaite égalité sera appliqué tant aux rapports entre eux des Commissaires-Adjoins que des autres membres des Commissions remplissant des fonctions similaires.

II

La carte identique originale communiquée en 1869-1870 aux Gouvernements Ottoman et Persan servira de base topographique pour la délimitation.

III

En cas de maladie ou pour toute autre raison, chaque Commissaire pourra se faire représenter au sein de la Commission par son Adjoint. Dans ce cas l'Adjoint jouira de tous les droits appartenant au commissaire qu'il représente.

IV

La langue officielle de la Commission sera la langue française.

V

La Commission se réunira une fois par semaine, ou

NEXE " A "

*Commission de Délimitation
Frontière Turco-Persane.*

I

Commissaires jouiront exactement des
mêmes prérogatives, quel que soit

ils présideront à tour de rôle les
séances.

La parfaite égalité sera appliquée
entre eux des Commissaires-Adjoints
et des Commissions remplissant

II

Le plan original communiqué en 1869
par les Représentants Ottoman et Persan servira
pour la délimitation.

III

En cas de maladie ou pour toute autre raison, cha-
cun se fera représenter au sein de
la Commission par un Adjoint. Dans ce cas l'Adjoint
est appartenant au commissaire

IV

Le Président de la Commission sera la lan-

V

La Commission se réunira une fois par semaine, ou

de cette partie du fleuve et sans que la juridiction persane puisse s'étendre aux parties du fleuve restant en dehors de l'anfrage.

(c) Aucune atteinte ne sera portée aux droits us et coutumes existants en ce qui concerne la pêche sur le rivage persan du Chatt-el-Arab, le mot "rivage", comprenant aussi les terres réunies à la côte par les eaux basses.

(d) La juridiction ottomane ne pourra pas s'étendre sur les parties de la côte persane qui pourront être temporairement couvertes d'eau par la marée ou par d'autres causes accidentelles. La juridiction persane de son côté ne pourra pas s'exercer sur des terres qui seront temporairement et accidentellement découvertes en excédant le niveau normal des eaux basses.

(e) Le Chéikh de Mouhammera continuera à jouir en conformité des lois ottomanes, de ses droits de propriété existant en territoire ottoman.

La ligne frontière établie dans cette déclaration est indiquée en rouge sur la carte ci-annexée.

Les parties de la frontière non détaillées dans le tracé susmentionné seront établies sur la base du principe du *status quo*, conformément aux stipulations de l'article III du traité d'Erzeroum.

II

La ligne de la frontière sera tracée sur les lieux par une Commission de délimitation composée des Commissaires des quatre Gouvernements.

Chaque Gouvernement sera représenté dans cette Commission par un Commissaire et un Commissaire-Adjoint. Ce dernier remplacera le Commissaire, en cas de besoin, au sein de la Commission.

III

La Commission de délimitation devra se conformer dans l'accomplissement de la tâche qui lui a été dévolue.

1° Aux dispositions du présent Protocole.

2° Au "Règlement Intérieur", de la Commission de délimitation en annexe au présent Protocole.

IV

Dans le cas de divergences d'opinion dans la commission sur le tracé de telle ou autre partie de la frontière, les Commissaires Ottomans et Persans présenteront dans les 48 heures un exposé écrit de leurs points de vue respectifs aux Commissaires Russes et Britannique, lesquels réunis en séance privée, statueront sur les questions en litige et communiqueront leur décision à leurs Collègues Ottomans et Persans. Cette décision sera insérée dans le procès verbal de la séance plénière et sera reconnue comme obligatoire pour tous les quatre Gouvernements.

V

Dès qu'une partie de la frontière aura été délimitée, cette partie sera considérée comme fixée définitivement et ne sera susceptible ni d'examen ultérieur ni de révision.

VI

A mesure de l'avancement des travaux de délimi-

III

on de délimitation devra se conformer
sement de la tâche qui lui a été dévolue.
sitions du présent Protocole.
ement Intérieur „ de la Commission de
nnexe au présent Protocole.

IV

de divergences d'opinion dans la com-
acé de telle ou autre partie de la fron-
ssaires Ottomans et Persans présenteront
es un exposé écrit de leurs points de
ix Commissaires Russes et Britannique,
n séance privée, statueront sur les ques-
t *communiqueront* leur décision à leurs
ans et Persans. Cette décision sera insé-
ès verbal de la séance plénière et sera
obligatoire pour tous les quatre Gou-

V

partie de la frontière aura été délimitée,
considérée comme fixée définitivement
tible ni d'examen ultérieur ni de révision.

VI

l'avancement des travaux de délimi-

village de Kourétou sera décidé par la Commission de délimitation sur la base de la nationalité de ses habitants. De là, la frontière passe par le chemin entre les villages de Kourétou et de Kouch-Kourék, ensuite le long des crêtes des monts Kischka et Ak-Dag, puis laissant Kala-Sebri à la Perse, elle se dirige vers le Sud jusqu'au poste Ottoman de Kanûbez. De là elle suit le cours de la rivière d'Elvend en amont jusqu'au point distant d'un quart d'heure en aval de son confluent avec le cours d'eau de Guilan; à partir de ce point elle va rejoindre le Naft-Sou en contournant l'Ab-Bakhchan suivant le tracé convenu avec feu Mahmoud Chevket Pacha et indiqué sommairement sur la carte annexée à la note de l'Ambassade Impériale de Russie en date du 5/18 Août 1913 et en laissant à la Turquie le Naft-Mukatassy. De là, la ligne frontière suivant le Nephte-Deressi, arrive au point où la route de Kassri-Chirine coupe ce cours d'eau et se prolonge ensuite le long des monts Varboulend, Konérigh-Kéteschvan et Djébel-Guérébi (la prolongation de la chaîne de Djébeli-Hamrine.)

La Commission de délimitation élaborera un arrangement spécial pour la répartition des eaux de Genguir (Soumar) entre les parties intéressées.

La partie de la frontière entre Mendéli et le point septentrional du tracé indiqué dans la Déclaration faite à Londres le 29 Juillet (Schouaïb), entre Hakky Pacha et Sir E. Grey n'ayant pas encore fait l'objet d'une délibération détaillée, les soussignés laissent l'établissement de ladite partie de la frontière à la Commission de délimitation.

En ce qui concerne la délimitation depuis la région de Haouizé jusqu'à la mer, la ligne frontière part de l'endroit nommé Oumm-Chir, où le Khor-el-Douvel se sépare de Khor-el-Azem, Oum-Chir est situé à l'Est de la

jonction du Khor-el-Muhaisin avec le Khor-el-Azem à 9 milles au Nord-Ouest de Bisaitin, endroit qui se trouve à la latitude 31°43'29". A partir d'Oumm-Chir, la ligne se dirige vers le Sud-Ouest et atteint la longitude 45° à l'extrémité méridionale d'un petit lac connu aussi par le nom d'Azem et situé dans le Khor-el-Azem à quelque distance au Nord-Ouest de Chouaïb. De ce point la ligne continue vers le Sud le long du marécage jusqu'à la latitude 31° qu'elle suit directement vers l'Est jusqu'à un point au Nord-Est de Kouchk-i-Basra, de façon à laisser cette localité en territoire Ottoman. De ce point la ligne va au Sud jusqu'au canal de Khalyn à un point qui se trouve entre le Nahr-Diaidji et de Nahr-Aboul-Arabid; elle suit le *mediana filium aque* du canal Kalyn jusqu'au point où celui-ci rejoint le Chatt-el-Arab, à l'embouchure du Nahr-Nazailé. De ce point la frontière suit le cours de Chatt-el-Arab jusqu'à la mer en laissant sous la souveraineté Ottomane le fleuve et toutes les îles qui s'y trouvent aux conditions et avec les exceptions suivantes :

(a) Appartiennent à la Perse : (1) l'île de Mouhalla et les deux îles qui se trouvent entre celle-ci et la rive gauche du Chatt-el-Arab (rive persane d'Abadan); (2) les quatre îles entre Chetaït et Mazaouié et les deux îles devant Mankouhi qui sont toutes des dépendances de l'île d'Abadan; (3) tout îlot actuellement existant ou inexistant qui pourrait se former et qui serait reinte par les eaux basses à l'île d'Abadan ou à la terre ferme persane en aval du Nahr-Nazailé.

(b) Le port moderne et l'ancre de Mouhannera, en amont et en aval de la jonction du fleuve Karoun avec le Chatt-el-Arab, continueront à se trouver sous la juridiction persane en conformité du traité d'Erzeroum sans que cela puisse infirmer le droit d'usage ottoman

-el-Muhaisin avec le Khor-el-Azem à 9
mètres au sud de Bisaitin, endroit qui se trouve
à 13°29". A partir d'Oumm-Chir, la ligne
Sud-Ouest et atteint la longitude 45° à
la jonction d'un petit lac connu aussi par le
nom de Khor-el-Azem à quelque dis-
tance de Chouaïb. De ce point la ligne
Sud le long du marécage jusqu'à la
jonction qui suit directement vers l'Est jusqu'à un
point au sud de Kouchk-i-Basra, de façon à laisser
le territoire Ottoman. De ce point la
ligne va jusqu'au canal de Khaïyn à un point
entre le Nahr-Diaidji et de Nahr-Aboul-
le *medium filum aequè* du canal Kaïyin
où celui-ci rejoint le Chatt-el-Arab, à
Nahr-Nazaïlé. De ce point la frontière
du Chatt-el-Arab jusqu'à la mer en laissant
le territoire Ottoman le fleuve et toutes les
conditions et avec les excep-

tionnement à la Perse: (1) l'île de Mouhalla
qui se trouvent entre celle-ci et la rive
du Chatt-el-Arab (rive persane d'Abadan); (2)
entre Chetaït et Maouiyé et les deux
îlots qui sont toutes des dépendances
de la Perse; (3) tout îlot actuellement existant ou
qui pourrait se former et qui serait réuni par
à l'île d'Abadan ou à la terre ferme per-
sane Nahr-Nazaïlé.

Le canal moderne et l'ancrage de Mouhammera,
à l'aval de la jonction du fleuve Karoun
du Chatt-el-Arab, continueront à se trouver sous la
même ligne en conformité du traité d'Erzéröum
qui vise à infirmer le droit d'usage ottoman

rivière. Arrivée à l'embouchure de la rivière de Khilê-resch (affluent de Kialou du côté gauche), la frontière remonte en amont le courant de cette eau, laissant du côté persan les villages d'Alot, Kivero etc., et du côté turc le district d'Alani-Mavout. A l'extrémité Sud-Ouest du mont Balou la frontière quitte le courant de Khilê-resch et montant sur l'extrémité Nord-Ouest de la chaîne de Sourkew, s'étendant au Sud de la rivière de Khilê-resch, passe par les crêtes de Sourkew, laissant du côté turc les districts de Sowel et de Schivé-Kel.

Arrivée au point astronomique de Sourkew presque à la hauteur de 35° 49' lat., la frontière passe dans la direction du village Tchampar-Aw, dont le sort sera statué par la Commission de délimitation sur la base du principe accepté de *stans quo*. La ligne monte ensuite sur la chaîne des montagnes qui forment la frontière entre le district persan de Bané et le district turc Kyzylja : Galasch, Bedi-Ketchel, Poucht-Hangajal, Douhéra, Parajal et Spî-Kani, après quoi elle atteint le col de Now-Khouvan. De là, en suivant toujours le partage des eaux, la frontière tourne vers le Sud et puis à l'Ouest, passant par les sommets de Voul-Gouza, Pouchti-Schehidan, Hasar-Mal, Bali-Keder, Kelé-Melaik et Kouhî-Kocé-Rescha, séparant le district turc de Térétoal du district persan de Mérian.

De là, la frontière suit en aval le courant du ruisseau de Khâlî-Ahad jusqu'à sa confluence avec Tchami-Kyzylja, puis suit en amont cette dernière rivière jusqu'à l'embouchure de son affluent gauche coulant du village de Bnava-Souta, remonte ce ruisseau de Bnava-Souta et par les cols de Kéli-Navé-Sar et Kéli-Piran atteint le col de Souzène, connu à ce qu'il paraît sous le nom de Tchigan ou Tchakani.

La grande chaîne d'Avroman s'étendant dans la di-

rection Nord-Ouest-Sud-Est forme ensuite la frontière entre la Perse et le district Ottoman Schéhrizor. Arrivée au pic de Kémadjar (Sud-Est de Kala-Eel et Nord-Ouest de Schéhrî-Avroman) la frontière continue à suivre la crête magistrale jusqu'à sa ramification du côté Ouest, s'élevant au Nord de la vallée de Dêrê-Vouli et, laissant du côté persan le village de Khan-Guermela et de Nowsood. Pour le reste de la frontière jusqu'au Sirvan la Commission — à titre exceptionnel — délimitera le terrain en prenant en considération les changements qui ont pu s'y produire à partir de l'année 1848 jusqu'à l'année 1905.

Au Sud de Sirvan la frontière commence près de l'embouchure du Tchami-Zimkan passe par la montagne de Benzel (Benzel) et descend un cours d'eau de Tchémî-Zerrischk. Ensuite, en suivant la ligne du partage des eaux entre ce dernier cours d'eau et la rivière qui, prenant sa source dans le Bend-Bamou, porte d'après la carte identique le nom de Pouchî-Ghéraz (Arkhven-dâil) monte au sommet de Bend Bémou.

Après avoir suivi la crête de Bamou (Bémou), la frontière, arrivée au défilé de Derbendi-Dehoul (Derbendi-Hour), suit le cours de la rivière de Zengoune (Abbasah) jusqu'au point le plus rapproché du sommet de Chevaldir (point astronomique) et situé en aval du village de Mamychan. Elle monterá sur ce sommet et passera ensuite par les crêtes des collines partageant les eaux des plaines de Tilekou et de Serkalé, puis par les chaînes de Khouli-Baghan, de Djebel-Al-Beg, de Bender-Tchok-Tchermik, de Sengler et d'Asengoutran jusqu'au point dans le défilé de Tenghi-Hammam situé vis-à-vis de l'extrémité Nord des montagnes de Karawî.

De là, la frontière suivra le cours de la rivière de Kourétou jusqu'au village de ce nom. Le sort du

est-Sud-Est forme ensuite la frontière
t le district Ottoman Schehrisor. Arrivée
adjar (Sud-Est de Kala-Eel et Nord-
ri-Avroman) la frontière continue à sui-
gistrale jusqu'à sa ramification du côté
au Nord de la vallée de Déré-Vouli et,
persan le village de Khan-Guermela et
our le reste de la frontière jusqu'au Sir-
ion — à titre exceptionnel — délimitera
enant en considération les changements
produire à partir de l'année 1848 jus-
05.

Sirvan la frontière commence près de
t Tchami-Zimkan passe par la montagne
el) et descend un cours d'eau de Telémi-
te, en suivant la ligne du partage des
dernier cours d'eau et la rivière qui, pre-
dans le Bend-Bamo, porte d'après la
le nom de Pouchi-Ghérav (Arkhenven-
sommets de Bend Béno.

suivi la crête de Bamou (Bemo), la
e au défilé de Derbendi-Déhouli (Derben-
e cours de la rivière de Zenguene (Ab-
point le plus rapproché du sommet de
t astronomique) et situé en aval du vil-
han. Elle montera sur ce sommet et pas-
r les crêtes des collines partageant les
s de Tilékou et de Serkalé, puis par les
ouli-Baghan, de Djebel-Ali-Beg, de Bender-
c, de Sengler et d'Asengueran jusqu'au
léfilé de Tenghi-Hammam situé vis-à-vis
Nord des montagnes de Karawiz.
ontière suivra le cours de la rivière de
u'au village de ce nom. Le sort du

que le Gouvernement Persan accordera libre passage par cette section de la route à la Poste Impériale Ottomane, aux voyageurs et aux marchandises, exception faite des troupes et des convois militaires.

La frontière remontera ensuite sur les crêtes du partage des eaux : Kyzil-Ziaref, Sarytchimène, Doumanla, Kara-Bounga, colline entre les bassins d'Ayri-Tchal (persan) et de Djéli-Gil (turc) Avdal-Daschi, Reschan, colline entre Akhouret et Tavra, Bevra-Begzadan, Gevri-Mahine, Khydyr-Baba, Avristan.

Pour le Kotour le protocole du 15/28 Juillet 1880, dit de Sary-Kamiche sera appliqué de la sorte que le village de Kevlik restera à la Turquie et les villages de Biledjik, Razi, Gharatli (Haratli), les 2 Djellik et Panamerik resteront à la Perse. La frontière suivant les crêtes de Mi-Omar montera sur la montagne de Sourava et laissant Khanyya du côté turc, passera par le partage des eaux formé par le col de Borourh-Khouran, la montagne de Haravil, Beleko, Schinctal, Sardoul, Goulambi, Kepper, Bergabend, Peri-Khan, Iskender, Avene et Kotoul. La vallée de Bajirga reste à la Turquie, les villages de Sartyk et Séro à la Perse, et la frontière passe de l'extrémité méridionale de Kotoul sur la crête s'élevant à l'Ouest du village persan de Behik et suivant les sommets de Séri-Baydost rejoint la crête du mont Zont.

A partir du mont Zont la frontière suit tout le temps le partage des eaux entre les districts persans de Tergever, Decht et Metgever et le sandjak turc de Hakkari, notamment, les crêtes de Chive-Schischali, Tchil-Tchovi, Tchel-Berdil, Kouna-Koter, Kazi-beg, Avoukh, Mai-Belane, les montagnes à l'Ouest de Binar et Dalamper; puis laissant du côté persan le bassin des eaux se déversant par Ouchou au lac d'Oouromi y compris

les sources de la rivière de Gadyr dite Abi-Séri-Gadyr (dont la vallée est située au Sud de Dalamper et à l'Est du mont Guirdé), elle aboutit au col de Kélé-Chine.

Au Sud de Kélé-Chine la frontière laisse du côté persan le bassin de Lavène, y compris la vallée de Tchoumi Guéli (située à l'Est de Zerde-Guel et au Sud Ouest de Spi-Rez) et du côté turc les eaux de Révandour, et passe par les sommets et les cols suivants : Sib-Kuh, Zerde-Guel, Boz, Barzine, Ser-Schiva, Kevikhodja-Ibrakim. De là la frontière continue à suivre vers le Sud la chaîne magistrale de Kandil, laissant du côté persan les bassins des affluents de Kialou du côté droit : les ruisseaux de Poutdanan, Khydynava et Tal-khatan. Il est entendu que les tribus turques qui ont l'habitude de passer l'été dans lesdites vallées aux sources de Gadyr et de Lavène resteront en jouissance de leur pâturage aux mêmes conditions que par le passé.

Etant arrivée au sommet de Séri-Kélé-Keline la ligne passe sur Zinvi-Djalousan et le col de Bamise, et traverse la rivière de Vemé près du pont de Pourde-Berdan. La Commission de délimitation aura à se prononcer sur le sort du village de Schenié, sur la base du principe général du *statu quo*.

Après Pourde-Berdan la frontière monte sur les chaînes de Foka-Baba-Kyr, Berde-Spian, Berde-Aboul-Fakh, le col de Kani-Resch. Elle suit ensuite le partage des eaux formé par Lagav-Ghird, Donléri, le col de Khan-Ahmed et l'extrémité Sud de Tépé-Salos. Ainsi, la frontière passe entre les villages de Kandol (turc) et Koschkeschiva et Marynava (persans) et atteint le courant de la rivière de Kialou (le petit Zab).

Ayant rejoint le courant de Kialou, la frontière le suit en amont, laissant du côté persan la rive droite (l'Alani-Adjem) et du côté turc la rive gauche de cette

rivière de Gadyr dite Abi-Séri-Gadyr
est située au Sud de Dalamper et à l'Est
elle aboutit au col de Kélé-Chine.

Séri-Kélé-Chine la frontière laisse du côté
de Lavène, y compris la vallée de
tuée à l'Est de Zerd-Guel et au Sud
2) et du côté turc les eaux de Révan-
ar les sommets et les cols suivants:
Guel, Boz, Barzine, Ser-Schiva, Kévi-
De là la frontière continue à suivre vers
magistrale de Kandil, laissant du côté
s des affluents de Kialou du côté
ux de Poutdanan, Khydynava et Tal-
tendu que les tribus turques qui ont
user l'été dans lesdites vallées aux sour-
de Lavène resteront en jouissance de
x mêmes conditions que par le passé.

au sommet de Séri-Kélé-Kéline la li-
nvi-Djasousan et le col de Bamine, et
e de Vezné près du pont de Pourde-
mission de délimitation aura à se pro-
rt du village de Schénié, sur la base du
du *statu quo*.

Berdan la frontière monte sur les cha-
ba-Kyr, Berde-Spian, Berde-Aboul-Fath,
esch. Elle suit ensuite le partage des
Lagav-Ghird, Donléri, le col de Khan-
imité Sud de Tépé-Salos. Ainsi, la fron-
les villages de Kandol (turc) et Kesch-
ynava (persans) et atteint le courant de
lou (le petit Zab.)

t le courant de Kialou, la frontière le
aissant du côté persan la rive droite
et du côté turc la rive gauche de cette

gée d'un memorandum résumant le point de vue sur la délimitation du Zohab et des régions situées au Sud de ce district.

Cet échange de notes a été suivi par des pourparlers entre leurs Excellences M. de Giers et Sir Gerard Louthier, d'une part, et feu Son Altesse Mahmoud Cheyket Pacha, de l'autre. Le résultat de ces pourparlers a été relaté dans un Aide-Mémoire présenté par Son Excellence l'Ambassadeur de Russie à Son Altesse le Grand Vézir le 6 Juin 1913 et dans la note de la Sublime Porte adressée le 26 Juin/9 Juillet 1913 sub. N° 34553/96 à l'Ambassade de Russie et le 12 Juillet 1913 à l'Ambassade de la Grande Bretagne.

Le 29 Juillet 1913 une "Déclaration" a été signée à Londres par Sir Edward Grey et Son Altesse Ibrahim Hakky Pacha concernant le tracé de la ligne frontière méridionale entre la Perse et la Turquie.

L'Ambassade Impériale de Russie a ensuite tenu à récapituler les principes de délimitation établis dans la correspondance au sujet de la frontière turco-persane. Elle a adressé à cet effet à la Sublime Porte une note en date du 5/18 Août 1913 sub. N° 166. Une note identique a été adressée à la Sublime Porte par l'Ambassade de la Grande Bretagne à la même date.

La Sublime Porte a répondu à ces communications par des notes identiques datées du 23 Septembre 1913 sub. N° 37063/113.

A la suite des négociations précédentes les quatre plénipotentiaires de la Russie, de la Grande-Bretagne, de la Perse et de la Turquie sont tombés d'accord sur les dispositions suivantes:

Il est convenu que la frontière entre la Perse et la Turquie sera tracée comme suit:

La frontière au nord partira du bornage N° XXXVII de la frontière Turco-Russe, se trouvant près de Serdar-Boulak sur la crête entre le Grand et le Petit Ararat. Elle descendra ensuite vers le sud par les crêtes laissant du côté persan la vallée de Damba, la localité de Saraylych et le système des eaux de Yarin-Kaya qui prend sa source au sud de la montagne d'Ayou Beg. La frontière laisse ensuite à la Perse la localité de Boulak Bachi et suit toujours la plus haute crête dont l'extrémité sud se trouve à peu près à 44 degrés 22 minutes Longitude et 39 degrés 28 minutes latitude. Puis, contournant du côté ouest le marais qui s'étend à l'ouest de Yarin Kaya, la frontière traverse le courant de Sary-Sou, passe entre les villages Guirdé-Baran (Turc) et Bazyrgan (Persan) et montant sur la crête à l'ouest de Bazyrgan, suit le partage des eaux marqué par les crêtes de Saranly, Zenouli, Guir-Kélimé, Kanly-Baba, Guedozki-Khaziné et Dévedji.

Après Dévedji la ligne traversera la vallée d'Egritchai à l'endroit qui sera désigné par la commission de délimitation en conformité du *statu quo* en laissant à la Perse les villages de Nado et de Nifto.

L'appartenance du village de Kyzil-Kaya (bellason) sera établie après examen de la situation géographique dudit village, le versant Ouest du partage des eaux de cette région devant appartenir à la Turquie et le versant Est à la Perse.

Dans le cas où le tracé définitif de la frontière laisserait en dehors du territoire Otsoman une section de la route qui passe près de Kyzil-Kaya et qui relie le district de Bayazid à la province de Van, il est entendu

nu que la frontière entre la Perse et la
acée comme suit:

au nord partira du bornage N° XXXVII
Turco-Russe, se trouvant près de Serdar-
crête entre le Grand et le Petit Ararat.
ensuite vers le sud par les crêtes laissant
la vallée de Damba, la localité de Sar-
stème des eaux de Yarim-Kaya qui prend
ud de la montagne d'Ayou Beg. La fron-
uite à la Perse la localité de Boulak Ba-
ours la plus haute crête dont l'extrémité
à peu près à 44 degrés 22 minutes Longi-
rés 28 minutes latitude. Puis, contournant
le marais qui s'étend à l'ouest de Yarim
ère traverse le courant de Sary-Sou, passe
ages Guirdé-Baran (Turc) et Bazyrgan
tant sur la crête à l'ouest de Bazyrgan,
des eaux marqué par les crêtes de Sa-
Guir-Kélime, Kanly-Baba, Guédouki-Kha-
i.

dji la ligne traversera la vallée d'Egri-
it qui sera désigné par la commission de
conformité du *statu quo* en laissant à la
es de Nado et de Nifto.

nce du village de Kyzil-Kaya (bellasor)
ès examen de la situation géographique
e versant Ouest du partage des eaux de
vant appartenir à la Turquie et le ver-
Perse.

où le tracé définitif de la frontière lais-
s du territoire Ottoman une section de
sse près de Kyzil-Kaya et qui relie le
zid à la province de Van, il est entendu

récentes négociations engagées entre Eux ont suivies jusqu'à ce jour.

La Commission mixte prévue par l'article 1, du Protocole signé à Teheran entre l'Ambassade Impériale Ottomane et le Ministre des Affaires Etrangères de Perse en vue d'arrêter les bases des pourparlers relatifs à la délimitation de la frontière turco-persane, a tenu 18 séances dont la première a eu lieu le 12/25 Mars et la dernière le 9/22 Août 1912.

Le 9/22 Août 1912 l'Ambassade Impériale de Russie à Constantinople a adressé à la Sublime Porte, sub. N° 264, une note déclarant que " le Gouvernement Impérial estime qu'on ne saurait revenir assez sur la nécessité de la mise à exécution sans délai des stipulations explicites du Traité d'Erzeroum qui se ramènent au rétablissement du *status quo* de 1848. "

L'Ambassade Impériale a fait parvenir en même temps au Gouvernement Impérial Ottoman un memorandum exposant au détail le tracé de la frontière, conforme aux stipulations des traités en vigueur.

Le Gouvernement Impérial Ottoman a répondu à cette communication par une note en date du 18/31 Mars 1913 sub. N° 30489/47. Il est déclaré que " La Sublime Porte désireuse de satisfaire au désir exprimé par le Gouvernement Impérial de Russie en écartant toute cause de divergence dans ses rapports cordiaux avec lui, et voulant, d'autre part, témoigner au Gouvernement Persan, son entière bonne foi dans la contestation existant à ce sujet entre les deux pays, a décidé d'accorder son adhésion au tracé mentionné dans la note et le memorandum précités de l'Ambassade de Sa Majesté l'Empereur de Russie pour la délimitation de la partie septentrionale de la frontière Turco-Persane depuis Serdar-

Boulak jusqu'à Bané c'est-à-dire jusqu'à la hauteur 36 " parallèle de l'atitude. "

Toutefois le Gouvernement Impérial Ottoman a suggéré quelques modifications à la ligne proposée dans le memorandum annexé à la note de l'Ambassade Impériale de Russie en date du 9/22 Août 1912 sub. N° 264.

Le Gouvernement Impérial Ottoman a en outre annexé à sa note " une notice explicative de la situation " des limites du Zohab et de l'arrangement qu'elle pourrait accepter pour arriver à une entente définitive et " équitable avec le Gouvernement Persan dans cette Partie de la frontière. "

L'Ambassade Impériale de Russie a répondu par une note en date du 28 Mars/10 Avril 1913 sub. N° 78. Elle a pris acte de la déclaration " par laquelle le Gouvernement Impérial Ottoman reconnaît pour principe de la délimitation du tronçon Ararat-Bané les sens précis de l'Article III du Traité de 1848 dit d'Erzeroum, tel qu'il se trouve exposé dans la note du 9/22 Août 1912 sub. N° 264. " Quant aux modifications proposées par la Sublime Porte, l'Ambassade Impériale a déclaré, " tout en faisant une réserve sur la question d'Egri-Tchai, qu'elle ne saurait assez insister sur la nécessité de n'apporter aucune modification à la ligne établie dans sa note du 9 Août 1912. "

Pour la question du Zohab l'Ambassade Impériale de Russie, tout en se réservant de présenter ses observations détaillées sur cette frontière, a émis " son opinion sur l'ensemble du projet ottoman qui ne lui semble pas garantir suffisamment pour l'avenir le maintien " de l'ordre et de la paix sur les frontières. "

Le 20 Avril/3 Mai 1913 les Ambassades de Russie et de Grande-Bretagne ont adressé une note identique à Son Altesse le Prince Saïd Halim Pacha, accompa-

Bané c'est-à dire jusqu'à la hauteur 36 l'attitude. »

Gouvernement Impérial Ottoman a suggéré des modifications à la ligne proposée dans le rapport annexé à la note de l'Ambassade Impériale de Russie du 9/22 Août 1912 sub. N° 264.

Le Gouvernement Impérial Ottoman a en outre annexé « une notice explicative de la situation de la frontière du Zohab et de l'arrangement qu'elle pourrait offrir pour arriver à une entente définitive et amiable avec le Gouvernement Persan dans cette Partie de la frontière. »

L'Ambassade Impériale de Russie a répondu par une note du 28 Mars/10 Avril 1913 sub. N° 78. Elle contient la déclaration « par laquelle le Gouvernement Impérial Ottoman reconnaît pour principe de la détermination de la frontière Ararat-Bané le sens précis de l'Arrangement de 1848 dit d'Erzérourm, tel qu'il se trouve énoncé dans la note du 9/22 Août 1912 sub.

Quant aux modifications proposées par la note de l'Ambassade Impériale de Russie, l'Ambassade Impériale a déclaré, « tout en se réservant sur la question d'Egri-Tchaï, qu'elle ne peut pas insister sur la nécessité de n'apporter aucune modification à la ligne établie dans sa note du 9/22 Août 1912. »

En réponse à la note du Zohab l'Ambassade Impériale de Russie, en se réservant de présenter ses observations sur cette frontière, a émis « son opinion sur l'ensemble du projet ottoman qui ne lui semblerait pas satisfaisant pour l'avenir le maintien de la paix sur les frontières. »

Le 13 Mai 1913 les Ambassades de Russie et de France ont adressé une note identique au Prince Saïd Halim Pacha, accompa-

PROTOCOLE

RELATIF

A LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLE LE 4/17 NOVEMBRE 1913

Les soussignés,

S. A. le Prince **Said Halim Pacha**, Grand Vezir et Ministre des Affaires Etrangères de l'Empire Ottoman ;

Son Exc. **Sir Louis Mallet**, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

Son Exc. **Mirza Mahmud Mirza**, Kadjar Ehtecham-uss-Saltanah, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Schah auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

Son Exc. **M. de Giers**, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur de Russie auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

se sont réunis dans le but de conclure au présent Protocole l'arrangement au sujet de la frontière turco-persane intervenu entre leurs Gouvernements respectifs.

Ils ont commencé par récapituler la marche que les

PROTOCOLE
RELATIF
A LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE
TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLE LE 4/17 NOVEMBRE 1913

Les soussignés,

S. A. le Prince Saïd Halim Pacha, Grand Vézir et Ministre des Affaires Etrangères de l'Empire Ottoman ;

Son Exc. Sir Louis Mallet, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté Britannique auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

Son Exc. Mirza Mahmoud han, Kadjar Ehtéçham-uss-Saltanah, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Schah auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

Son Exc. M. de Giers, Ambassadeur Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté l'Empereur de Russie auprès de Sa Majesté Impériale le Sultan ;

se sont réunis dans le but de con signer au présent Protocole l'arrangement au sujet de la frontière turco-persane intervenu entre leurs Gouvernements respectifs.

Ils ont commencé par récapituler la marche que les

PROTOCOLE

RELATIF

A LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE
TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLE LE 4/17 NOVEMBRE 1913

CONSTANTINOPLE
Imprimerie "Osmanlı"
1914

PROTOCOLE

RELATIF

A LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE

TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLÉ LE 17 NOVEMBRE 1913

CONSTANTINOPLÉ
Imprimerie « Osmanié »
1914

PROTOCOLE

RELATIF

A LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE

TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLE LE 4/11 NOVEMBRE 1913

CONSTANTINOPLE

Imprimerie de l'Etat - Constantinople -

1914

PROTOCOLE

RELATIF

LA DÉLIMITATION DE LA FRONTIÈRE

TURCO-PERSANE

SIGNÉ A CONSTANTINOPLE LE 17 NOVEMBRE 1913

CONSTANTINOPLE
Imprimerie - Osmanli -

1914